

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

К-По₂-бр. 51/2010

Дана: 09.05.2012. године

Београд

Улица Устаничка број 29

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ - Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судије Растка Поповића - председника већа и судија Винке Бераха Никићевић и Снежане Николић Гаротић - чланова већа, са записничарем Славицом Јевтић, у кривичном поступку против окривљеног **ПОПОВИЋ СРЕТЕНА и др.** због кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника у помагању из члана 144 КЗЈ у вези са чланом 24 КЗЈ, по оптужници Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије Ктрз. бр. 5/06 измењеној 05.04.2012. године, након одржаног усменог, јавног и главног претреса 12.04.2012. године у присуству заменика тужиоца за ратне злочине Драгољуба Станковића, окривљеног Поповић Сретена, окривљеног Стојановић Милоша и њиховог браниоца адвоката Боже Прелевића, донео је једногласно дана 27.04.2012. године, а дана 09.05.2012. године јавно објавио

ПРЕСУДУ

Окривљени **ПОПОВИЋ СРЕТЕН**, звани [REDACTED], ЈМБГ [REDACTED], рођен у [REDACTED] дана [REDACTED]. године, од оца [REDACTED] а и мајке [REDACTED] девојачко [REDACTED], са боравиштем у [REDACTED], Улица [REDACTED] број [REDACTED], држављанин Републике Србије, [REDACTED], [REDACTED], писмен, по занимању [REDACTED] са завршеним [REDACTED], војску [REDACTED], запослен на радном месту [REDACTED] са месечним примањима [REDACTED], без непокретне имовине, неосуђиван, против њега се не води други кривични поступак,

Окривљени **СТОЈАНОВИЋ МИЛОШ**, звани [REDACTED], ЈМБГ [REDACTED], рођен дана [REDACTED]. године у [REDACTED], општина [REDACTED], од оца [REDACTED] а и мајке [REDACTED] девојачко [REDACTED], са

бравештем у [REDACTED], Улица [REDACTED] број [REDACTED], држављанин Републике Србије, [REDACTED], [REDACTED], писмен, по занимању [REDACTED] са завршеном [REDACTED] војску [REDACTED] а, запослен [REDACTED] са месечним примањима [REDACTED], осуђиван [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], против њега се не води други кривични поступак.

На основу члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП

ОСЛОБАЂАЈУ СЕ ОД ОПТУЖБЕ

да су:

У првој половини јула 1999. године, у контексту и у блиској вези са оружаним сукобом између оружаних снага Савезне Републике Југославије – Војске Југославије и полицијских снага Републике Србије, са једне стране, и припадника наоружане војне организације „Ослободилачка војска Косова“ (ОВК или УЧК) и коалиције НАТО снага, с друге стране, који се одигравао на подручју АП Косова, започетим 24. марта 1999. године, проглашењем ратног стања, Уредбом Скупштине СРЈ, објављена у „Службеном листу СРЈ“ број 15/99,

који сукоб је трајао закључно са 26. јуном 1999. године, када је ступила на снагу одлука Скупштине СРЈ о укидању ратног стања,

као припадници стране у сукобу и то припадници Оперативно потерних група, које су формацијски припадале 124. интервентној бригади ПЈП, и то оптужени Поповић Сретен у својству командира вода [REDACTED], а оптужени Стојановић Милош у својству командира одељења истог вода,

умешљајно помогли другом у извршењу кривичног дела, на начин да су кришећи правила међународног права, према ратним заробљеницима, оштећенима Битићи Илију, Битићи Аргону и Битићи Мехмету, који су били припадници Ослободилачке војске Косова, који су заробљени од стране припадника српске полиције на административној линији АП КиМ, 26. јуна 1999. године, око 13,00 часова,

нису у свему поступали на начин предвиђен одредбама члана 3 став 1, члана 13, Треће Женевске конвенције о поступању са ратним заробљеницима из 1949. године, ратификоване од стране Народне скупштине ФНРЈ 1950. године, те противно члану 2 став 2 у вези члана 4 и 5 Допунског протокола II и члану 75 тачка 6 Допунског протокола I,

већ су 08.07.1999. године, у Прокупљу, преузели оштећене из Окружног затвора у Прокупљу, на начин да их је оптужени Милош Стојановић, по налогу свог непосредног старешине, оптуженог Поповић Сретен, службеним возилом пребацио у Наставни центар у Петровом Селу, код Кладова, где га је чекао Поповић Сретен, те су оштећене, не објашњавајући им разлоге задржавања, њихов статус, нити даљу њихову судбину и не поштујући одредбе члана 25 и 26 III Женевске конвенције, сместили и затворили у једну просторију, са металним вратима, која се налази у недовршеном објекту, која није намењена за смештај људи, у којој није било основних хигијенских и здравствених услова, санитарних уређаја, лежајева и постељине, која је била недовољно осветљена, метална врата закључали и тако их држали затворене

до 09.07.1999. године када их је оптужени Поповић Сретен, касно те ноћи, предао НН припадницима МУП-а Р Србије, који су оштећене везали жицом, тако везане угурали у службено возило и одвезли из наставног центра, до места где се налази масовна гробница посмртних остатака цивила албанске националности одраније доведених са Косова, те су ови из ручног ватреног оружја калибра 9 мм Пара, испалили пројектиле у потиљачни део главе све тројице оштећених, наневши им повреде у виду прострелно – устрелне ране главе услед чега је код њих наступила смрт, а њихове посмртне остатке похранили у масовну гробницу, на који начин су, егзекуцијом по кратком поступку, оштећене лишили права на правилно и непристрасно суђење,

при чему су оптужени, у стању урачунљивости, били свесни да противзаконитим радњама које су предузели, преузимањем и пребацивањем оштећених из затвора у Прокупљу, смештајем у неадекватну просторију, држањем до доласка непознатих припадника МУП РС, а Поповић Сретен, изводећи оштећене из просторије, у којој су били затворени, усред ноћи и предајући их жицом везаних руку непознатим припадницима полиције – егзекуторима, доприносе њиховом делу и омогућавају им да оштећене лише живота, па су на такво доприношење обојица и пристали,

- чиме би извршили кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника у помагању из члана 144 КЗЈ, у вези члана 24 КЗЈ.

На основу члана 258 став 3 ЗКП оштећени [REDACTED] се ради остваривања имовинскоправног захтева упућује на парницу.

На основу члана 265 став 1 ЗКП трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Оптужницом Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије Ктрз. бр. 5/06 измењеном дана 05.04.2012. године окривљенима Поповић

Сретену и Стојановић Милошу стављено је на терет извршење кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника у помагању из члана 144 КЗЈ у вези са чланом 24 КЗЈ. У завршној речи заменик тужиоца за ратне злочине је навео да је током поступка несумњиво доказано да су окривљени извршили кривично дело које им је стављено на терет, па је предложио да их суд огласи кривим и казни по закону, ценећи све олакшавајуће и отежавајуће околности.

Изnoseћи своју одбрану окривљени Поповић Сретен је, на записнику о саслушању осумњиченог од 27.02.2006. године, изјавио да га је телефоном позвао генерал [REDACTED], који је тражио [REDACTED] а". Како је [REDACTED] био на одмору, [REDACTED] му је рекао да ангажује људе који ће сутрадан да оду у затвор у Прокупље како би тамо преузели нека лица. Такође му је рекао да та лица, након довођења у Петрово Село, задржи неколико дана, те да ће му се накнадно јавити и рећи коме да их преда. Није му рекао да се ради о ратним заробљеницима.

Позвао је телефоном окривљеног Стојановић Милоша који је имао возило марке „Голф“, које је доведено са КиМ и који је знао је пут до Петровог Села. Рекао му је да сутрадан по наређењу генерала [REDACTED] оде у Прокупље, преузме три Албанца који треба да изађу из затвора и да их спроведе у Петрово Село, те да ангажује још двојицу из њихове јединице који се налазе у близини Прокупља. Мисли да га је у току дана позвао окривљени Стојановић Милош рекавши му је да је за тај задатак ангажовао [REDACTED] и [REDACTED] а.

Припремио је просторију у недовршеном бетонском објекту, који се налази испод писте. Ту просторију је изабрао, јер су имала метална врата која су се закључавала и решетке на прозорима. Унео је даске у просторију, које је ставио на бетонске блокове и тако направио неку врсту лежаја за спавање, а донео је ћебад која је узео из спаваоне.

Сутрадан га је позвао окривљени Стојановић Милош рекавши му да су из Окружног затвора у Прокупљу преузели лица и да ће доћи у Петрово Село.

У току дана у наставни центар стигло је возило марке „Голф“ којим је управљао окривљени Стојановић Милош са [REDACTED] и [REDACTED] и цип беле боје марке „Мицубиши пајеро“, којим је управљало униформисано лице које није познавао. Када су возила ушла у круг кампа из ципа су изведена три лица, за која није могао да се сети да ли су била везана. Након тога је рекао возачу ципа да може да иде, па је возач отишао без задржавања.

Сместили су лица у просторију коју је претходни дан припремио. Не може да се сети да ли их је том приликом претресао. Закључао је врата просторије, а лица није везивао. Сећа се да им је увече у просторију донео „ланч-пакет“, који је узео из кухиње.

Након што су их сместили окривљени Стојановић Милош, [REDACTED] и [REDACTED] и он су отишли у њихов објект и из

разговора са окривљеним Стојановић Милошем је сазнао да се ради о Албанцима, да су браћа и да се презивају Битићи.

Окривљени Стојановић Милош, [REDACTED] и [REDACTED] су ту ноћ преспавали у кампу, с тим што су [REDACTED] и [REDACTED] то вече изашли у град, али не зна када су се вратили. Ујутро су сва тројица отишла из Петровог Села.

У разговору са једним од оштећених је сазнао да се ради о америчким држављанима и да су пре хапшења кренули да до границе споведу неког Рома, али су грешком прешли границу између Косова и Србије. Мислио је да су браћа Битићи довежена у камп да би била депортована или да су доведени на испитивање. За време док су боравили у кампу носио им је храну и воду за пиће. Никома из кухиње није рекао за кога узима храну. Браћу Битићи није мучио нити их је понижавао, за три до четири дана колико су били ту задржани.

Један или два дана након довођења браће Битићи телефоном га је опет позвао [REDACTED] рекавши да ће по браћу Битићи доћи нека лица да их преузму. Није питао када ће доћи та лица, већ само да ли њихов боравак треба завести у неку књигу, а на шта му је [REDACTED] рекао да се та евиденција води у Београду.

Једне ноћи, пар дана након последњег разговора са [REDACTED], неко га је пробудио. Изашао је напоље и видео је испред рампе на улазу у камп паркиран цип тамне боје, поред ког су стајала двојица њему непознатих лица у цивилу за које претпоставља да су били полицајци. Један му је рекао да су дошли да преузму браћу Битићи. Питао га је ко су и да ли треба нешто да потпише приликом предаје лица, а овај му је рекао да много хоће да зна. Након тога је извео браћу Битићи из наведене просторије рекавши им да ће их преузети лица која су дошла ципом, након чега су их сместили у возило и отишли путем који води ка кући [REDACTED]. Вратио се у камп и легао је да спава.

На записнику пред истражним судијом и на главним претресима окривљени је изјавио да не признаје извршење кривичног дела које му је стављено на терет и да не се осећа кривим. Навео је да је 1999. године био шеф ОПГ, а окривљени Стојановић је био припадник ОПГ групе. У то време није било ратних дејстава, рат је већ био завршен.

Дана 07.07.1999. године налазио се у Наставном центру у Петровом Селу као дежурни старешина, била је пауза између две обуке. Нова обука је требала да почне 09.07. Поподне 07.07. телефоном га је позвао генерал [REDACTED] - начелник Ресора јавне безбедности, уједно и помоћник министра, који је тражио [REDACTED]. Одговорио му је да је [REDACTED] на годишњем одмору и уједно му се представио као потпоручник Поповић Сретен, помоћник команданта Наставног центра за обуку. Тада му је [REDACTED] рекао да нађе три момка који треба да се сутрадан јаве у Окружни затвор у Прокупљу, како би обезбедили да се три Албанца спроведу у Петрово Село, где ће их задржати до доласка колега који ће их преузети. Одговорио му је да је разумео и на томе се

завршио разговор. Није му речено да ће добити неку пратећу документацију везано за тај задатак.

Након тог разговора позвао је окривљеног Стојановић Милоша коме је претпостављени, код кога се налазило службено возило, и рекао му је да обезбеди два момка који су из околине Прокупља, као и да му јави кога је нашао. Такође му је рекао да је звао генерал [REDACTED], који је наредио да преузму три лица испред Окружног затвора у Прокупљу, где је све организовано, те да се обезбеди њихово спровођење до Петровог Села. Окривљеном Стојановићу је издао наредбу да се јави на пријавнику Окружног затвора, да обезбеди преузимање лица и да их „пропрати” до Петровог Села, те да му их преда. У случају да нешто не буде јасно, рекао му је да сврати код начелника у СУП. Окривљеном Стојановићу није наложио да лица лиши слободе. Након неког времена позвао га је окривљени Стојановић Милош обавестивши га да је за тај задатак обезбедио [REDACTED] и [REDACTED] а.

Сетио се да је испод писте недовршени објект са просторијом од око 35-40 м², која је једина била под кључем, а где су држали сандуке са наоружањем и муницијом које је донето са територије Косова и Метохије. Та просторија је имала метална врата и решетке, као и воду тако да није морао много да води рачуна о тим лицима. Није ни имао где да их смести, јер није имао ниједну просторију која је била безбедна нити удобна, где не би морали да их чувају, због чега их је ту и сместио. Испразнио ју је. Од дасака је направио три лежача тако што је даске положио на цигле целом дужином и ставио је 2-3 ћебета. Није имао постељину, јер је у том тренутку није ни поседовао, пошто је била однета на прање у вешерај у Кладово. У тој просторији је постојала вода, а није било WC, али је постојао канализациони отвор на средини просторије.

Навео је да услови смештаја за полицајце - полазнике обуке нису били ништа бољи од просторије у коју је сместио та лица, једино што су полазници имали кревете. Објаснио је да браћу можда ту не би ни затворио да је било још некога у кампу, али он је био сам, при том су долазили и полазници обуке.

Сутрадан око 12:00-13:00 часова, у камп је прво ушло возило марке „Пајеро” беле боје, а иза њега возило марке „Голф” из кога су изашли окривљени Стојановић, [REDACTED] и [REDACTED]. Возач ципа је отворио врата да би изашла та лица у цивилу, која нису била везана. Навео је да их је са окривљеним Стојановић Милошем, [REDACTED] и [REDACTED] одвео у наведену просторију, јер није могао сам да их одведе. Приликом одвођења питао их је да ли имају нешто код себе, а они су му рекли да немају ништа. Двојица оштећених су добро причала српски језик, а трећи слабије. Мисли да му је најстарији рекао да има неке папире, које је извадио из задњег џепа и показао му их је. Радило се о некој пресуди или решењу о пуштању из затвора, није обратио пажњу. Имао је и неке картице за које му је рекао да је полиса животног осигурања и да су амерички држављани. Није могао да објасни разлоге задржавања оштећених, њихов статус, нити даљу њихову судбину кад уопште није ни

знао зашто су били у затвору. Није знао шта је повод њиховог доласка у камп, могао је само да претпостави, па им је рекао да неће бити никаквих проблема, да највероватније треба да буду депортовани пошто су страни држављани и да треба да се види на којој граници ће их депортовати. Та лица су била у цивилу и нису имали било какав део војне одеће нити знак по коме би се могло закључити да су војници. Није видео плочице УЧК. Сећа се да је један од њих имао шатирану косу и да је био висок.

Затворио их је, па је отишао да узме храну у кухињи. Узео је флашу сока, воду и три ланч-пакета (троделне ланч пакете) и то им је однео. Том приликом ништа није потписивао, нити је било кога из кухиње нешто питао, јер је он старешина.

У међувремену је возачу возила марке „Пајеро” рекао да може да иде. Остали су само он, окривљени Стојановић Милош, [REDACTED] и [REDACTED]. Седели су у канцеларији. Задатак окривљеног Стојановића, [REDACTED] и [REDACTED] се завршио када су му предали та три лица. Пошто је пао мрак предложио им је да остану да преноће. [REDACTED] и девојка која ради у кухињи су после вечере отишли у Кладово. Окривљени Стојановић и он су остали. Не зна када су се [REDACTED] и [REDACTED] вратили.

То вече га је поново телефоном звао генерал [REDACTED] и питао да ли је завршен посао. Он му је одговорио да је завршен, да су лица ту и да нема никаквих проблема. Генерал је рекао да ће сутра доћи колеге да преузму браћу Битићи, а он га је питао да ли треба да их заведе у неку евиденцију. Речено му је да не треба, да се све заводи у Београду. Није знао када ће та лица доћи по оштећене.

[REDACTED] је ујутро дао браћи млеко. Након доручка око 10:00, 11:00 часова окривљени Стојановић Милош, [REDACTED] и [REDACTED] отишли су возилом из Центра. Окривљени Стојановић се у Наставни центар није враћао до августа месеца те године.

Дана 09.07. око 12:00 часова, док је правио спискове, позвао га је неко од полазника и рекао му је да неко доле тражи командира. Сетио се да је заборавио да браћи Битићи однесе храну. Не верује да их је неко обилазио у току ноћи, јер није било потребе, храну су имали. Отишао је до браће и однео им је воду и троделне ланч пакете (то се рачунало као три obroка по особи - доручак, ручак, вечера). Троделни ланч пакет чини сардина, нарезак, паштета, млеко, чоколадица, јабука, поморанца или крушка, у зависности шта је тада у менију. Питао их је да ли су ишли у WC, они су рекли да су обавили нужду у отвору на средини просторије који служи за отпадну воду која иде у канализацију. Попричао је с њима и на албанском језику који добро говори, и на српском језику. Један од њих му је рекао да су рођена браћа, да су живели у Америци, да су на Косово дошли са избеглицама да виде породицу - мајку, брата и сестру која је била непокретна, болесна, а за које су чули да су настрадали. Питао их је за разлог њиховог хапшења, а они су му испричали да су имали комшије ромске националности који су живели у Краљеву, који су их замолили да их пребаце до границе, што су учинили, па су се збунили и прошли су

границу, па их је негде на пункту зауставила полиција. Рекао им је да неће бити никаквих проблема, те да је синоћ обавештен да ће у току дана доћи колеге да их преузму, након тога је отишао.

Те вечери између 22:00-24:00 часова радио-везом га је позвао стражар и рекао му је да га траже нека лица. Изашао је и виео возило тамне боје (тегет или црне), које је дошло из правца Кладова, које је било паркирано испред капије пред рампом, а на десетак метара од возила према писти је стајало лице, које му се представило као колега из Београда или Министарства унутрашњих послова и да је дошао по лица. Сувозач је седео у возилу, а позади је био још један колега. Били су у цивилу. Питао је да ли треба нешто да потпише да је извршена примопредаја. Колега је био мало дрзак и рекао му је „Види колега, много хоћеш да питаш, много хоћеш да знаш, све што те интересује зови Београд”. Одговорио му је да нема проблема и отишао је до просторије где су браћа била закључана, па их је одвео невезане до возила и одмах је отишао. Браћа нису била уплашена нити су плакали, дрхтали, јер није било разлога. Приликом преузимања и увођења у возило нису их везали, а улазили су један по један, нису угуравани. Он се окренуо и отишао, док трећи брат још није ушао у возило. Возило је продужило путем на горе ка кући „[REDACTED]”. Критичном приликом није чуо никакве пуцње. Истакао је да браћу није предао егзекуторима нити је посумњао у то, посебно што му је генерал [REDACTED] рекао да ће доћи по њих лица да их преузму.

Истакао је да је браћу Битићи за време њиховог боравка у кампу три пута посетио и то: након што их оставио у просторији, сутрадан ујутро када је дошао да види да ли треба да иду у WC - када је донео храну и пиће и када их је предао колегама. Нису му деловали уплашено за време тих разговора с њима, јер су знали да треба да буду депортовани. Нису се жалили на услове у објекту, јер им је рекао да ће доћи колеге по њих тако да су знали да треба да иду. Нису тражили да се обавести њихова фамилија или амбасада. Нису тражили да иду у шетњу.

Објаснио је и да се различито изјашњавао колико су времена оштећени провели у кампу из разлога што је везивао долазак браће у камп са доласком полазника обуке, али није знао ког датума су они требали да дођу, па је дошло до разлике од два, три или четири дана. Наиме, знао је да је оштећене предао оног дана када је требало да дођу полазници, па када је видео да су полазници долазили 09.07. увече онда је био сигуран да их је преузео 08.07. поподне, а да их је 09.07. предао, значи да су се у кампу задржали 30-40 часова.

Није примењивао било какву силу према браћи Битићи за време њиховог боравка. Ни на који начин их није понижавао. Дао им је храну и воду, јер му је „[REDACTED]” наредио да максимално буду испоштовани. Нико му није споменуо да су учествовали у ратним сукобима нити да се ради о ратним заробљеницима за шта није било ни наговештаја. Није видео било какву документацију која би говорила да су они ратни заробљеници. Први

пут је чуо за постојање „Атлантске бригаде“ после трећег или четвртог испитивања.

Навео је да не зна како су они то умишљајно могли да помогну у извршењу кривичног дела, ако су извршавали наређење непосредног старешине, другог по хијерархији у МУП. Иако је добио наредбу путем телефона није ништа посумњао, нити је сумњао у легалност наређења, ово тим пре што га је добио од високо рангираног старешине у МУП.

Након што му је предочена фотодокументација са увиђаја од 14.06.2007. године окривљени је показао да је просторија у којој су била браћа Битићи приказана на фотографији број 9, а врата те просторије је приказана на фотографији број 11. Објаснио је мокри чвор био на средини просторије, а чесма је била на десном зиду у односу на улаз. Вода је била она коју су сви користили у кампу – пијаћа вода.

Изnoseћи своју одбрану **окривљени Стојановић Милош** је изјавио да није извршио кривично дело и да се не осећа кривим. У критичном периоду окривљени Поповић Сретен је био помоћник команданта Наставног центра у Петровом Селу, јер је била организована обука за Оперативно-потерну групу МУП-а и он му је, као командир у вода ОПГ, био непосредни старешина.

У поподневним сатима 07.07. позвао га је телефоном окривљени Поповић Сретен, који му је рекао да га је звао „[REDACTED]“ – генерал [REDACTED] и наложио му је да обезбеди три полицајца која ће спровести тројицу браће Албанаца из затвора у Прокупљу у Наставни центар у Петровом Селу. Окривљени Поповић му је рекао да треба да пронађе још двојицу људи из њихове јединице и да сутрадан службеним возилом буду око 10:00 часова код Окружног затвора у Прокупљу и изврше пратњу возила којим ће се транспортовати три Албанца од Окружног затвора у Прокупљу до Наставног центра у Петровом Селу. Такође му је рекао да се јави затворским чуварима, као и да ће испред Окружног затвора у Прокупљу стићи и цип, којим ће Албанци бити превезени, те да уколико буде имао било каквих проблема да се обрати за помоћ у СУП Прокупље. Истакао је да му је окривљени Поповић дао службену наредбу и њихов задатак није био да превезу та лица него да „пропрате“ возило које ће их превозити, које треба безбедно да стигне. Није рекао да се ради о ратним заробљеницима, нити да су браћа били у некој јединици. Након завршетка разговора телефоном је позвао [REDACTED] коме је пренео наређење окривљеног Поповића, па су се договорили да се нађу на магистралном путу Прокупље - Меровина око 08:00-09:00 часова. Мисли да му је рекао да о томе обавести и [REDACTED].

Сутрадан 08.07. око 06:00 часова је кренуо из Крушевца путничким возилом марке „Голф 2“ за Прокупље. У договорено време прво је покупио [REDACTED], а онда [REDACTED]. Том приликом службена униформа није била обавезна, јер колико се сећа, окривљени Поповић му је рекао да то могу да обаве у цивилу, што је рекао и [REDACTED], а овај

је пренео [REDACTED]. Не сећа се да им је рекао да понесу оружје и лисице, али је сматрао да као полицајци стално треба да носе оружје, а поготово када се иде на извршење службеног задатка.

У Прокупље су дошли око 10:00 часова. Паркирао је возило испред СУП Прокупље и отишао је код начелника Одељења полиције СУП Прокупље [REDACTED], јер није знао где се налази затвор. Представио му се као полицајац, легитимисао се и рекао му је да је дошао из Прокупља да преузме три лица из Окружног затвора и закључио је да је начелник био упознат са случајем. Питао га је где је затвор, након чега је напустио просторије СУП Прокупље.

Одвезли су се до Окружног затвора у Прокупљу, испред чије пријавнице се паркирао. Стигао је и полицајац у униформи који је управљао полицијским ципом марке „Пајеро” беле боје са плавим полицијским таблицама. Возач им је пришао и рекао да је послат да превезе три лица у Петрово Село, а окривљени претпоставља да је тај полицајац знао да су они ти који треба да их пропрате. Сва четворица су се упутили ка капији затвора. На пријавници су се јавили дежурном стражару, коме се легитимисао и рекао да су из полиције, те да треба да преузму три Албанца из затвора. Дежурни стражар му је рекао да су лица спремна и да их чекају. Затворски чувари су их из круга затвора извели и њих је преузео возач ципа. На записнику од 27.02.2006. године је навео да је од дежурног стражара затвора преузео лична документа Албанаца, возачку дозволу или нешто слично, али се не сећа да је међу папирима било решење о отпусту. Албанци нису имала лисице на рукама и били су у цивилу, имали су фармерке и неке дуксеве. Нису имали војна обележја и ни по чему се није могло закључити да се ради о војницима. Ништа није указивало да се ради о ратним заробљеницима нити му је ико рекао да су заробљени. Били су ниски растом, жгољави младићи. Нису им ставили лисице на руке, јер су њихове лисице изгореле у згради МУП у Приштини, па их нису имали. Није било потребе да их претресу јер су изашли из затвора. Сва тројица Албанаца су ушла у цип и села на задње седиште. Тада им је пришао и на албанском језику рекао да не треба да се плаше, јер иду на депортацију, што су и они очекивали. Сматрао је својом обавезом да им се обрати и да их смири, да се евентуално код њих не би појавио страх, мада му нису деловали заплашено. Они су то са одушевљењем примили, тако да није било потребе да се везују. Није знао какав статус имају. На записнику од 27.02.2006. године и на записнику од 01.03.2006. године окривљени је изјавио да је у ципу највероватније био и [REDACTED] који је био крупније конституције, а у „Голфу” су били он и [REDACTED], док је у каснијим исказима изјављивао да су [REDACTED] и он били у возилу марке „Голф” и да нико од њих није био у ципу. Након што је током поступка окривљеном предочена разлика у наводима у том делу, окривљени је изјавио да је сасвим сигуран да нико од њих није био у ципу, већ су сва тројица били у „Голфу”, а возач је био сам у возилу са три брата.

Кренули су у Петрово Село у преподневним часовима, а тамо су стигли истог дана поподне, око 15:00-15:30 часова, где их је дочекао окривљени Поповић. У том тренутку његов службени задатак је завршен, те је могао истог момента да окрене возило и да се врати, али је остао да се одмори. На улазу у камп на капији није било страже. Прво је кроз капију ушао цип, а онда и они за њим. Цип се паркирао на писти испред објекта за смештај. Не сећа се ко је од њих том приликом извео тројицу Албанаца, а он је био у њиховој близини. Након тога је возач ципа окренуо своје возило и напустио Наставни центар. У тренутку када је предао Албанце, окривљеном Поповићу, није знао њихова имена. Пре него што су Албанци смештени окривљени Поповић их није претресао нити је тражио да покажу неке исправе. Није видео предметне плочице код Албанаца. Окривљени Поповић им је рекао да их сви заједно одведу до магацинских просторија објекта у изградњи, који се налазио испод бетонске писте, тако да су он, [REDACTED] и [REDACTED] помогли окривљеном Поповићу да их одведе. Када су лица ушла у просторију нису тражила да се обавести породица, амбасада или адвокат нити су тражили нека своја права. Окривљени Поповић је закључао метална врата и кључеве задржао код себе. Та просторија је била најсувља, имала је два прозора са решеткама и чесму са водом, док су остале две просторије биле влажне. Из тог разлога су у тој просторији држали постељину, ћебад, јастуке и делове униформе, а полазници обуке више нису имали постељину него што су је имали. Ту су се налазиле и неке даске на бетонским блоковима које су могле да послуже као кревети. Просторија је била испражњена, јер је коришћена као магацински простор за опрему, наоружање, муницију, односно већ је била припремљена, а [REDACTED] и [REDACTED] су помогли окривљеном Поповићу да то доведе мало у ред да би лица могла да буду ту смештена. На главном претресу од 23.09.2010. године навео је да је окривљени Поповић преузео та лица, одвео их и затворио у неку просторију, при чему он није био с њим. Предметну просторију је видео после неких месец, месец и по дана када је био логистичар у кампу.

То вече су [REDACTED] и [REDACTED] отишли у град са неким девојкама које су радиле у ресторану и вратили су се око 04:00-05:00 часова ујутро, а он је остао са окривљеним Поповићем у објекту. У неформалном разговору га је питао, кад је звао „[REDACTED]“, шта он мисли где ће та лица да иду, зашто су их довели у Наставни центар и слично, а окривљени Поповић му је испричао да је „[REDACTED]“ наложио преузимање тих лица и њихово спровођење у Петрово Село, те да ће да ће послати екипу да их преузме и колико он зна, та лица иду на депортацију у Румунију.

Окривљени Поповић је предвече оштећенима однео храну. Навео је да му је и [REDACTED] рекао да је им је негде око 05:00-05:30 часова носио храну и млеко.

Дана 09.07. у јутарњим часовима вратио се са [REDACTED] и [REDACTED] у Крушевац. Није учествовао у предаји браће Битићи лицима која су дошла по њих, јер није био у Петровом Селу.

Оштећене није застрашивао, мучио и понижавао нити је видео да их првоокривљени мучи, напротив, Поповић се према њима коректно понашао, односио им је храну и флаширану воду коју је узимао из ресторана. Чињеница да им је издата наредба усменим путем — телефоном, није код њега створила сумњу у легалност поступка, зато што усмено наређење представља што и писмено, а једино није у обавези да га изврши ако представља кривично дело. Из наређења које је добио од непосредног старешине, у овом случају окривљеног Поповић Сртена, ништа није указивало на кривично дело. Ово тим пре што је наређење стигло од генерала [REDACTED], што апсолутно отклања сваку сумњу, а постоји и сарадња два органа - Министарства унутрашњих послова и Министарства правде (управа затвора).

Након потписивања Кумановског споразума полиција и војска су се повукли, па није било никаквих сукоба (то је знао и од пријатеља који су још увек живели на Косову) нити напада са територије Косова и Метохије на ужи део Србије, можда је било појединачних експреса. Није му познато да је постојала Северно-атлантска бригада.

Бранилац окривљених је у завршној речи, између осталог, указао на низ противречности и нелогичности у прецизираној оптужници, да је током поступка тужилац само сумњао, претпостављао, те да ничим није доказао да су окривљени Поповић и окривљени Стојановић извршили кривично дело које им је стављено на терет, па је предложио да их суд ослободи од оптужбе.

У својој завршној речи окривљени Поповић Сртен се у свему сагласио са речима свог браниоца, сматрајући да током поступка није доказано да је извршио кривично дело које му је стављено на терет, па је предложио да га суд ослободи од оптужбе.

У својој завршној речи окривљени Стојановић Милош се у свему придружио речима свога браниоца јер током поступка ни једним доказом није утврђена његова кривица, то јест није доказано да је извршио кривично дело које му је стављено на терет, па је предложио да се у односу на њега донесе ослобађајућа пресуда.

Суд је у доказном поступку, проверавајући наводе оптужнице, као и одбрану окривљених, саслушао сведоке [REDACTED]

[REDACTED], на сагласан предлог странака прочитао исказе сведока [REDACTED]

[REDACTED], оштећеног [REDACTED]

[REDACTED]

На основу решења кривичног ванпретресног већа овога суда број К-По₂-51/2010-Кв-По₂-94/2011 од 09.11.2011. године суд је прочитао записнике о испитивању сведока

[REDACTED]

Суд је извршио увид у: записник о увиђају Окружног суда у Неготину од 14.06.2001. године и 21.06.2001. године, извештај и записник о реексхумацији Окружног суда у Неготину са фотодокументацијом сачињеном том приликом, списак теренских возила по секретаријатима, решење о распоређивању на радна места за оба окривљена, списак припадника ПЈП који се налазе на обуци у Петровом Селу ради исплате дневница, списак инструктора за исплату накнаде који се налазе у Петровом Селу, списак радно ангажованих лица у Петровом Селу, спецификације дневних задужења, картона задужења оружјем, муницијом, одећом и другом опремом бивших радника СУП Ужице од 17.04.2002. године, информацију о радницима распоређеним на одређена радна места у управи полиције, фотодокументацију из Прокупља, налазе и мишљења вештака балистичара са усменом допуном датом на главном претресу, програм обуке припадника активног и резервног састава ПЈП и ОПГ, програм основне обуке припадника ратних јединица милиције, програм допунске обуке за ПЈП и ОПГ, фотокопију списка предмета Општинског органа за прекршаје у Куршумлији и то решења од 27.06.1999. године, записнике од 27.06.1999. године Општинског затвора

у Прокупљу за браћу Битићи о одузимању ствари са констатацијом о враћању истих ствари 08.07.1999. године, молбе за условни отпуст за сву тројицу браће Битићи са три мишљења вође смене у затвору, решења о условном отпусту са отпусном листом за браћу Битићи, решење од 05.07.1999. године о отказу даљег боравка у СРЈ Мехмету, Агрону и Илију Битићи са констатацијом о уручењу решења од 08.07.1999. године, потврду о примопредаји наоружања од 20.06.2006. године, допис СУП Шабац, ПУ Ваљево, ПУ Краљево са именима лица који су упућени на обуку у Петровом Селу током јула 1999. године, са радним листама за иста лица и преглед одсуства, допис Полицијске бригаде у Београду од 13.07.2006. године, допис ПУ Ужице од 13.07.2006. године, допис ПУ Чачак од 17.07.2006. године, допис СУП у Сремској Митровици од 20.07.2006. године, допис ПУ Јагодина од 28.07.2006. године, допис ПУ Крагујевац од 25.07.2006. године, допис ПУ Зрењанин од 02.08.2006. године, допис ПУ за град Београд, Управа саобраћајне полиције од 01.08.2006. године са списком лица који су били на обуци у Петровом Селу, списак са исплаћеним дневницама припадницима ЈСО и накнаде за ангажовање у резервном саставу у ЈСО, дневни распоред рада ПС Прокупље са фотокопијом контролне књижице за моторно возило, регистарска ознака М-33-043 и налазима за локалну возњу, радну бележницу у фотокопији на страни од 1057 до 1060 списка предмета, извештај Управе за заједничке послове МУП Републике Србије о стању аутомата „Хеклер и Кох“ у централном магазину МУП са копијама налога о издавању наоружања, у металне плочице приложене на главном претресу дана 12.02.2007. године, извештај МУП РС од 26.08.1999. године о реализованој обуци припадника ПЈП, налаз и мишљење Завода за судску медицину у Нишу од 15.10.2003. године са усменом допуном на главном претресу, обдукционе записнике Завода за судску медицину у Нишу, у фотодокументацију са увиђаја, извештај Завода за судску медицину у Нишу од 21.11.2003. године, извод из матичне књиге умрлих од 15.04.2004. године на име Битићи Агрона, Битићи Илија, Битићи Мехмета, извештај ФБИ из Вашингтона од 17.12.2001. године, фотодокументацију СУП Бор, ОУП Кладово од 15.11.2004. године, депешу Ресора јавне безбедности о програму обуке у Петровом Селу, допис БИА од 16.03.2006. године, извештај сталне мисије у Албанији од 04.10.2006. године, три захвалнице од 06.03.2001. године које гласе на име браће Битићи, а потписане од стране Агима Чекуа, захвалнице министра војног ОВК од 26.07.1999. године на име Мехмета, Агрона и Илија Битићија, биографију браће Битићи, извештај СУП Приштина од 30.05.1999. године о возилима која ће се користити у Петровом Селу, извештај о распореду упућивања група на обуку у Петровом Селу, у обдукционе скице лешева оштећених, металну плочицу на преклапање предате на главном претресу од 13.04.2007. године и металну плочицу на преклапање димензија 4x2,5 цм са папирним формуларом у њеној унутрашњости која је предата дана 22.12.2008. године од стране браниоца окривљених, документа која је приликом сведочења доставио сведок

Обрад Стевановић, фотокопију делова монографије „Геноцид Срба на Косову на прагу XXI века“, записник о увиђају на лицу места извршен дана 14.06.2007. године са скицом лица места и фотодокументацијом која је том приликом сачињена, извештај Службе за откривање ратних злочина са подацима о располагању аутоматима „Хеклер и Кох“ у јуну 1999. године, извештај од ФБИ од 07.09.2007. године са балистичким вештачењем, у више фотографија теренског покретног купатила са кабинама, у фотодокументацију сачињену приликом обдукције тела Агрона, Мехмета и Илија Битићија, извод из матичне књиге рођених Државе Илиноис САД од 03.08.2001. године за Илија Битићија, извештај Војно патолошког института из Вашингтона од 04.10.2001. године о идентификацији post mortem Агрона, Мехмета и Илија Битићија са фотографијама о току и поступку ексхумације и идентификације са извештај ФБИ из Вашингтона, у три фотографије из Наставног центра у Петровом Селу, записник о увиђају председника већа од 02.12.2011. године са фотодокументацијом и скицом лица места приликом наведеног увиђаја, пријаву за прекршаје од 26.06.1999. године за браћу Битићи, допис начелника МУП Прокупље [REDACTED] од 28.09.1999. године, захтев за покретање прекршајног поступка за браћу Битићи од 27.06.1999. године, извештај о реализованој обуци припадника ПЈП од 26.08.1999. године, скице судске медицине у Нишу, оригинални превод Војно-техничког споразума од 09.06.1999. године, акт штаба Врховне команде од 20.06.1999. године којим се потврђује да су снаге СРЈ завршиле фазно повлачење са Косова и Метохије, Одлуку о проглашењу ратног стања и Одлука о престанку ратног стања, Споразум о демилитаризацији ОВК од 21.06.1999. године, у извештај из казнене евиденције за окривљене, па је након оцене сваког доказа појединачно и у међусобној вези, а у вези са одбраном окривљених, утврдио чињенице релевантне за пресуђење у овој кривично-правној ствари.

Суд је, након споведеног доказног поступка, утврдио следеће чињенично стање:

Дана 23.03.1999. године Скупштина Савезне Републике Југославије (коју су сачињавале Србија и Црна Гора) је уредбом прогласила непосредну ратну опасност, а 24.03.1999. године снаге НАТО алијансе су започеле бомбардовање, односно ваздушне нападе на циљеве Савезне Републике Југославије. Одлуком Савезне владе од 24.03.1999. године, која је ступила на снагу одмах, проглашено је ратно стање, јер је отпочела агресија на Савезну Републику Југославију, а тада овај сукоб добија карактер међународног сукоба. По потписивању Војнотехничког споразума (Кумановски споразум) између представника Владе Савезне Републике Југославије и Северно-атлантске алијансе 09.06.1999. године долази до суспензије НАТО бомбардовања дана 10.06.1999. године ради повлачења снага Војске Савезне Републике Југославије и полиције Републике Србије и уласка међународних снага на ту територију. Дана

20.06.1999. године у 18:00 часова све снаге Савезне Републике Југославије завршиле су повлачење са подручја Аутономне Покрајине Косова и Метохије на ужу територију Републике Србије и ван копнене зоне безбедности. Тада више није било ниједног припадника Војске СРЈ и МУП РС на подручју Косова и Метохије. До званичне обуставе бомбардовања дошло је 21.06.1999. године након чега је Скупштина Савезне Републике Југославије 24.06.1999. године донела Одлуку о укидању ратног стања, која је ступила на снагу 26.06.1999. године.

Тројица браће Битићи - Агрон, Или и Мехмет, који су амерички држављани албанског порекла, помогли су породицама Минуши и Митровић, који су их замолили да их превезу преко територије Косова и Метохије да би се иселили у ужу Србију, с обзиром на то да им пролазак кроз подручје Косова и Метохије није био безбедан, као што им није био безбедан ни њихов даљи боравак у Призрену, тако што су дана 26.06.1999. године са два аутомобила превезли [REDACTED], његову супругу и двоје деце из Призрена преко територије Аутономне Покрајине Косова и Метохије у намери да их оставе код границе са ужом Србијом. Међутим, видно обележене административне границе између Косова и Метохије и уже Србије није било, па како ни они сами нису добро познавали тај крај, јер су живели у Америци, улазе дубље у територију Србије и наилазе на контролни пункт МУП РС код места Рударе где их полиција зауставља, легитимише, претреса. Установљавају да се ради о странцима који немају путне исправе, због чега су приведени у СУП Прокупље. У поподневним часовима саслушани су у просторијама СУП прво од стране шефа Одсека за сузбијање привредног криминалитета СУП Прокупље Звонимира Костића и начелника Одељења за сузбијање криминалитета у СУП Прокупље [REDACTED] а потом од стране радника Државне безбедности СУП Прокупље [REDACTED] да би их затим саслушао инспектор за странце и путне исправе СУП [REDACTED] који је поднео прекршајну пријаву због прекршаја илегалног преласка државне границе. Браћа Битићи су ноћ провела у просторијама СУП Прокупље. Изведени су пред судију за прекршаје у Куршумлији који је спровео прекршајни поступак у коме је донето решење Општинског органа за прекршаје у Куршумлији Уп.бр. 679/99 од 27.06.1999. године. Тим решењем су браћи Битићи изречене казне затвора у трајању од по 15 дана, због тога што су дана 26.06.1999. године у 13:30 часова од стране овлашћених службених лица СУП Прокупље затечени код села Рударе, СО Куршумлија, без личних докумената и доказа преласка државне (југословенске) границе, с обзиром на то да се ради о држављанима САД, а идентитет је утврђен на основу докумената издатих од стране Мисије Албаније при ОУН, чиме су извршили прекршај из члана 106 став 1 тачка 4 Закона о кретању и боравку странаца.

Истог дана, 27.06.1999. године браћа Битићи су спроведена на издржавање казне у Окружни затвор у Прокупљу, а отпуштена су

08.07.1999. године (4 дана пре истека) са издржавања казне због доброг владања на основу решења о условном отпусту донетог од стране управника затвора [REDACTED], а поводом њихове молбе.

Дан пре него што су браћа Битићи требала да буду пуштена са издржавања казне, 07.07.1999. године генерал [REDACTED] - начелник Ресора јавне безбедности телефоном је позвао Наставни центар у Петровом Селу и тражио је [REDACTED] - команданта Наставног центра. Како се [REDACTED] налазио на годишњем одмору, то генерал [REDACTED] издаје наређење помоћнику команданта Наставног центра - окривљеном Поповић Сретену да ангажује три припадника своје јединице како би сутрадан отишли у Окружни затвор у Прокупљу, преузели браћу Битићи приликом изласка из затвора, а потом их спровели до кампа у Петровом Селу где треба да буду задржани до доласка припадника МУП који ће их преузети.

Након тога, поступајући по усменом наређењу генерала [REDACTED], окривљени Поповић позива окривљеног Стојановић Милоша, који располаже службеним возилом МУП раније одузетим у Приштини, преноси му генералово наређење, те му, као неподредни старешина, наређује да ангажује још двојицу припадника њихове јединице који се налазе у близини Прокупља. Окривљени Стојановић ангажује [REDACTED]

О преузимању браће Битићи по изласку из затвора од стране радника МУП је обавештен начелник Одељења полиције у Прокупљу и Окружни затвор у Прокупљу који контактирају и догаварају се да се браћа Битићи не отпусте са издржавања док их не презму радници МУП који треба да дођу по њих.

Дана 08.07.1999. године окривљени Стојановић, [REDACTED] и [REDACTED] службеним возилом марке „Голф” одлазе до зграде затвора у Прокупљу, где су браћа Битићи чекала да буду отпуштена са издржавања казне и одмах након изласка из круга затвора њих тројица заједно са још једним неидентификованим радником МУП, који је стигао белим ципом марке „Мицубиши Пајеро”, преузимају браћу Битићи, која су била у цивилној одећи. Смештају браћу у бели цип на задње седиште, те их одвозе у камп у Петровом Селу, тако што се оштећени превозе наведеним ципом, а окривљени Стојановић са Николићем и Стаменковићем их прати у возилу марке „Голф”. Доводе их у Наставни центар у Петровом Селу код Кладова, истог дана, у поподневним часовима, где их је чекао окривљени Поповић.

У међувремену, окривљени Поповић је припремио једну просторију за смештај оштећених. Ради се о једном приручном магацину у објекту у изградњи, у коме се налази чесма са водом, канализациони отвор, два прозора са решеткама и још један прозор са решеткама на металним вратима. Просторија је у целини бетонска, димензија 5,00x5,93 м., висине 2,14 м. Окривљени Поповић је у ту просторију поставио импровизоване лежајеве и ћебад.

Када су стигли у Наставни центар окривљени Поповић заједно са окривљеним Стојановић, [REDACTED] и [REDACTED] оштећене смештају и затварају у наведену просторију.

Окривљени Поповић сутрадан информише генерала [REDACTED] да је задатак извршен и да су тројица браће Битићи у кампу, након чега га генерал [REDACTED] обавештава да ће у току дана или вечери доћи припадници полиције да преузму браћу на даљи поступак.

Те вечери 09.07.1999. године, између 22:00 и 24:00 часа, у Наставни центар је стигао црни цип са затамњеним прозорима у којима се налазе припадници МУП којима је окривљени Поповић предао оштећене који их одвозе у правцу Текије.

После скоро 2 године, дана 14.06.2001. године, браћа Битићи су пронађени у једној од две масовне гробнице која се налази у шуми изнад Наставног центра у Петровом Села, у којима се налазе и други лешеве Албанаца. Гробница у којој су пронађени браћа Битићи обележена је са ПС-1, а браћа су пронађена уредно поређана један поред другог, везаних очију, лишени живота, тако што су погођени пројектилом из ручног ватреног оружја калибра 9 мм пара у потиљачни део главе. При томе, двојици браће су руке биле везане жицом.

Дана 15.08.2001. године тела браће Битићи су реексхумирана и предата њиховој родбини.

Опште познате чињенице су да је постојао оружани сукоб на делу територије Републике Србије (Аутономне Покрајине Косово и Метохија) и да је тадашња Савезна Република Југославија бомбардована од стране НАТО алијансе, од ког тренутка тај оружани сукоб добија међународни карактер. У прилог томе говоре и писмени докази: Одлука о проглашењу ратног стања Савезне владе од 24.03.1999. године, Војно-технички споразум од 09.06.1999. године такозвани Кумановским споразумом, акт Штаба врховне команде број 01/7061-1 од 20.06.1999. године, копија превода Споразума о демилитаризацији Ослободилачке војске Косово – Обавезивање на демилитаризацију и трансформацију од 21.06.1999. године и Одлука о проглашењу ратног стања и Одлука о престанку ратног стања Савезне скупштине од 24.06.1999. године. Наведено произилази и из исказа бројних сведока, посебно из исказа сведок [REDACTED], који је о томе пружио највише података, јер је тада био помоћник министра Унутрашњих послова РС задужен за послове Управе полиције, Оперативног центра МУП РС и за образовне институције полиције Србије и један од потписника Кумановског споразума испред Владе СРЈ, чијем исказу је суд у наведеном делу поклонио веру, с обзиром на то да се ради о лицу које је, због функције коју је обављао у том периоду, био у могућности да суду да ове податке, узимајући његов исказ као истинит и веродостојан, јер је потврђен и писменим доказима.

Чланом I тачка 3-ф Војно-техничког споразума закљученог између Међународних снага безбедности (КФОР) и Владе Савезне Републике

Југославије и Републике Србије од 09.06.1999. године наведено је да споразум ступа на снагу на дан потписивања, а чланом II тачка 2 под е) предвиђено је да ће даном ступања на снагу +11 дана све снаге СРЈ на Косову завршити са својим повлачењем са Косова на простор у Србији изван Косова и не у оквиру копнене зоне безбедности од 5 км, а чл. II тачка 1 је наведено да ће се снаге СРЈ одмах по ступању на снагу овог споразума уздржати од било каквих непријатељских и провокативних дејстава било које врсте против било ког лица на Косову и наредити оружаним снагама да прекину све такве активности, те да неће охрабrivати, организовати или подржавати непријатељска или провокативна дејства. Потписници су за Међународне снаге безбедности (КФОР) генерал Мајкл Џексон, а за Владу СРЈ и РС су генерал пуковник Светозар Марјановић (Генералштаб Војске Југославије) и генерал потпуковник Обрад Стевановић (МУП РС).

Из акта Штаба врховне команде број 01/7061-1 од 20.06.1999. године утврђено је да су, сходно члану II тачка 2 под е) Војно-техничког споразума закљученог између Међународних снага безбедности (КФОР) и Савезне Републике Југославије и Републике Србије, потписници акта потврдили да су све снаге Савезне Републике Југославије завршиле фазно повлачење са простора Косова у Србију, изван Косова и ван копнене зоне безбедности, а средства РВ и ПВО ван ваздушне зоне безбедности. Акт је потписан од стране командата Треће армије генерала пуковника Небојше Павковића, командата РВ и ПВО генерала пуковника Спасоја Смиљанића и МУП РС генерала потпуковника ~~Стевановић~~.

Из копије превода споразума о демилитаризацији Ослободилачке војске Косово – Обавезивање на демилитаризацију и трансформацију, који су потписали шеф ОВК Хашим Тачи и командант КФОР генерал Мајкл Џексон, 21.06.1999. године утврђено је да је, између осталог, споразумом обезбеђен прекид ватре од стране ОВК, повлачење из зона сукоба, демилитаризацију и реинтеграцију у цивилно друштво, у складу са Резолуцијом 1244 савета безбедности УН, узимајући у обзир обевезе уговорене у Рамбујеу, као и обевезе које је делегација косовских Албанаца јавно преузела у Рамбујеу (тачка 1). ОВК је преузела обевезу да се одрекне употребе силе (тачка 2), да обезбеди без одлагања да се све снаге ОВК на Косову и у суседним земљама придржавају одредаба овог обавезивања, да се уздрже од свих непријатељских и провокативних аката, непријатељске намере и замрзну војна кретања у било ком правцу преко међународних граница или граница између Косова и других делова СРЈ или било којих акција које нису у складу са духом Резолуције 1244 савета безбедности УН, а ОВК на Косову је сагласна да се јавно обавезе на демилитаризацију у складу са ставовима 22 и 23 (тачка 4). Сврха споразума је да се обезбеди трајни прекид непријатељстава (тачка 6 а)). Са ступањем на снагу непосредно након потписивања овог обавезивања престаће сви непријатељски акти ОВК, а начелник генералштаба ОВК се обавезује да изда јасна и прецизна упутства свим јединицама и особљу под својом командом да обезбеди да се избегне контакт са снагама СРЈ и

Чињенице када, због чега и на који начин су браћа Битићи прешли административну границу између Косова и Метохије и уже Србије, где су заустављени од стране полиције, легитимисани и претресени, потом приведени у СУП Прокупље, где је обављен информативни разговор са њима од стране разних служби у СУП, те да су након спроведеног прекршајног поступка прекршајно кажњени због прекршаја из члана 106 став 1 тачка 4 Закона о кретању и боравку странаца, након чега су спроведени на издржавање казне у Окружни затвор у Прокупљу и условно отпуштени са издржавања казне 08.07.1999. године, су чињенице које међу странкама нису биле спорне, у довољној мери су током поступка расправљене и утврђене делом из исказа оштећеног Фатоса Битићија и делом из исказа сведока, који су имали непосредна или посредна сазнања о наведеном, и то:

20

затвор у Прокупљу број 11/99, 12/99 и 13/99 од 08.07.1999. године са отпусним листама, решења од 05.07.1999. године о отказу даљег боравка у СРЈ браћи Битићи, дописа начелника МУП Прокупље [REDACTED] [REDACTED] фотодокументације из Прокупља од 07.04.2006. године, извештаја сталне мисије у Албанији, а које све доказе је суд прихватио у наведеном делу оценивши их као валидне, јасне и у битним и одлучним чињеницама међусобно сагласне.

Неспорно је и то да су браћа Битићи преузета, дана 08.07.1999. године, из Окружног затвора у Прокупљу, након издржане казне затвора, и пребачени службеним возилом у Наставни центар у Петровом Селу, где их је чекао окривљени Поповић Сретен, да су смештени и затворени у просторију са металним вратима у недовршеном објекту, да су били у Петровом Селу до 09.07.1999. године када их је окривљени Поповић касно те вечери предао НН припадницима МУП. Такве чињенице су у довољној мери током поступка расправљене, а нису ни међу странкама спорне, јер их је тужилац навео у измењеном оптужном акту, а уједно су их и окривљени Поповић и Стојановић признали на начин који не захтева даље доказивање (члан 83 став 3 ЗКП), а с обзиром на то да су поткрепљене у том делу исказима [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]

[REDACTED] дња двојица сведока су били полазници обуке, и чула су, док су чистили оружје, да су у кампу у недовршеном објекту испод плоче затворени Албанци), а које све доказе је суд у наведеном делу прихватио као јасне и међусобно непротивуречне.

Такође, чињенице да су браћа Битићи лишени живота тако што су им у потиљачни део главе из ручног ватреног оружја калибра 9 мм пара испаљени пројектили и на тај начин су им нанете смртне повреде у виду прострелно – устрелне ране главе, те да су њихови посмртни остаци похрањени у масовну гробницу, међу странкама нису биле спорне и у довољној мери су расправљене, будући да су утврђене и из записника о увиђају Окружног суда у Неготину од 14.06.2001. године и 21.06.2001. године, извештаја и записника о реексхумацији Окружног суда у Неготину и увидом у фотодокументацију сачињену том приликом од 15.08.2001. године, налаза и мишљења Завода за судску медицину у Нишу од 15.10.2003. године, обдукционих записника Завода за судску медицину у Нишу са обдукционим сликама и фотодокументацијом, извештаја Завода за судску медицину у Нишу од 21.11.2003. године, извода из матичне књиге умрлих од 15.04.2004. године на име Битићи Агрона, Илије и Мехмета, извештаја ФБИ из Вашингтона од 17.12.2001. године, налаза и мишљења вештака балистичара, те усмене допуне налаза и мишљења вештака медицинске струке др Вујадина Оташевића са главног претреса од 13.04.2007. године и усмене допуне вештака балистичара

Александра Радомировића дате на главном претресу 13.04.2007. године, записника са увиђају са фотодокументацијом и скицом лица места, извештаја ФБИ са балистичким вештачењем од 07.09.2007. године, извештаја Војно-патолошког института из Вашингтона од 04.10.2001. године о идентификацији post mortem Агрона, Мехмета и Илија Битићија са фотографијама о току и поступку ексхумације и идентификације са извештајем ФБИ из Вашингтона, те делом из исказа сведока [REDACTED], [REDACTED], које све доказе је суд оценио као јасне и логичне, те међусобно сагласне у том делу, због чега их је прихватио.

Оружани сукоб постоји свуда где се прибегло оружаном сили између држава или продуженом оружаном насиљу између власти и организованих наоружаних група или између таквих група и унутар једне државе. За примену закона и обичаја рата довољно је да се злочин десио у периоду између почетка општих непријатељстава и закључења мира, односно проналажења мирног решења.

У оптужници је наведено да је кривично дело извршено у првој половини јула 1999. године у контексту и у блиској вези са оружаним сукобом, а по мишљењу суда за такве тврдње нема ни једног доказа. У прилог оваквом ставу суда говори напред наведена писмена документација, те исказ сведока [REDACTED] (транскрипт са главног претреса од 12.04.2007. године), исказа сведока [REDACTED] (транскрипт са главног претреса од 22.12.2008. године), те сведока [REDACTED], које доказе је суд прихватио у том делу као валидне, истинитне и децидне. Наиме, у члану I тачка 3 под ф) Војно-техничког споразума, који је закључен 09.06.1999. године између Међународних снага безбедности (КФОР) и Владе Савезне Републике Југославије и Републике Србије, наведено је да споразум ступа на снагу на дан потписивања, док је у члану II тачка 2 под е) наведено да ће даном ступања на снагу +11 дана све снаге СРЈ на Косову завршити са својим повлачењем са Косова на простор у Србији изван Косова и не у оквиру копнене зоне безбедности од 5 км; а што је и учињено дана 20.06.1999. године када је завршено фазно повлачење са простора Косова у Србију, изван Косова и ван копнене зоне безбедности, што је утврђено из акта Штаба врховне команде од 20.06.1999. године.

Потписивањем Војнотехничког споразума од 09.06.1999. године, оружани сукоби нису аутоматски окончани, већ је тада започето успостављање мира (суспендована кампања бомбардовања), уз услов да ће се бомбардовање окончати по комплетном повлачењу снага СРЈ, а КФОР је задржао овлашћење да, по потреби, силом наметне испуњење обавеза из споразума. Како повлачење оружаних снага СРЈ представља војну операцију, то се међународно хуманитарно право примењује до постизања мира и окончања војних операција, а што се на КиМ догодило

20.06.1999. године, а што се односи и на унутрашњи сукоб између оружаних снага СРЈ и ОВК. Овакав став заузело је и Тужилаштво Хашког трибунала, као и највиша судска инстанца наше земље (ВСС - Веће за ратне злочине Кж I РЗ бр. 3/06 од 26.02.2007. године).

Због тога се не може прихватити теза Тужилаштва да је оружани сукоб трајао до 26.06.1999. године, те да је престао доношењем одлуке Скупштине СРЈ. По мишљењу суда, не може се време трајања (почетак и крај) оружаног сукоба везивати за одлуку Скупштине или одлуку неког другог државног органа. Конкретно, завршетак оружаног сукоба зависи од тога кад је закључен мир, односно када су престала непријатељства и постигнуто мирно решење, а у наведеном случају то се догодило 20.06.1999. године. Одлука Скупштине о престанку ратног стања је акт државе, који је битан због престанка примењивања закона и уредби које су донете приликом проглашења ратног стања, а које су биле важне за функционисање земље током оружаног сукоба.

Имајући у виду све наведено, суд сматра да није доказано ни да се критични догађај одиграо у контексту и блиској вези са оружаним сукобом, јер је прва половина јула (време у оптужници) је скоро месец дана од како су престали оружани сукоби и непријатељстава, а што је временски знатно после постизања мирног решења. ОВК се у јуну обавезала да ће замрзнути војна кретања у било ком правцу преко граница између Косова и других делова Савезне Републике Југославије, те да ће престати сви њени непријатељски акти. По мишљењу суда, ради се о покушају да се датум престанка оружаног сукоба временски продужи и тиме скрати време које је протекло од престанка оружаног сукоба до лишења слободе браће Битићи, и на тај начин овај догађај доведе хронолошки у што ближу везу са оружаним сукобом, што од стране суда није прихваћено. Из наведених доказа јасно је да лишење слободе браће Битићи није било везано за оружани сукоб, већ је било због прекршаја (недозвољеног преласка државне границе). Због свега тога, суд сматра да нема доказа да је кривично дело извршено у контексту и у блиској вези са оружаним сукобом.

Нема доказа ни да су браћа Битићи дана 26.06.1999. године припадали било којој категорији лица предвиђених чланом 4 Треће Женевске конвенције о поступању са ратним заробљеницима. По тој одредби су ратни заробљеници лица која су пала под власт непријатеља и припадници су оружаних снага једне стране у сукобу, као и припадници милиције и добровољачких јединица који улазе у састав тих снага. Из исказа сведока [REDACTED] [REDACTED], па и оштећеног [REDACTED] произилази да су браћа Битићи дана 26.06.1999. године, као цивили, у намери да помогну двома породицама да се безбедно извуку са подручја Косова и Метохије и да нађу уточиште у ужој Србији, грешком због непознавања терена прешли административну границу КиМ, из чега се недвосмислено може

закључити да нису били ни у каквој борбеној, оружаном акцији или војној операцији, већ да је њихова мисија била крајње хумана и добронамерна.

Чињеницу да браћа Битићи приликом лишења слободе и затварања нису носили униформу, наоружање или било какву војну опрему, већ да су били у цивилу – летњој обући и мајцама, кошуљама, панталонама, фармеркама, треба посматрати у контексту тога да се неколико дана раније ОВК обавезала на престанак непријатељстава замрзавањем војних кретања и демилитаризацију. О томе говоре многи сведоци који су тог 26.06.1999. године били у контакту са браћом Битићи и то од [REDACTED], па до службеника МУП – СУП Прокупље који су обавили том приликом разговоре с њима закључивши да нису извршили ниједно кривично дело, да нису интересантни ни служби Државне безбедности без обзира на предметне фотографије на којима се налазе у униформама ОВК и плочице, које су ког њих пронађене, већ да су извршили прекршај због недозвољеног преласка државне границе, због чега је вођен поступак и на крају су због тога осуђени. При том је сведок [REDACTED] навео да је браћу Битићи у Призрену и пре 26.06.1999. године виђао у цивилу, не у униформи, а што је потврђено и исказом оштећеног [REDACTED] (транскрипт са главног претреса од 12.02.2007. године).

Из наведеног јасно произилази да ни из једног изведеног доказа није утврђена чињеница да су браћа Битићи били лица која су 26.06.1999. године као борци пали под власт непријатеља, нити су тога дана били у војној или борбеној операцији нити да су у ужу Србију ушли као припадници ОВК, већ напротив као обични цивили, људи добре воље, који су залутавши прешли административну границу, а све у намери да помогну ромским породицама да изађу са подручја Косова и Метохије.

Даље, да би неко лице имало статус ратног заробљеника, поред тога што је борац – припадник противне стране у сукобу, потребно је да се испуни и други услов а то је да падне под власт непријатеља. Како су неколико дана пре 26.06.1999. године престали оружани сукоби и постигнуто мирно решење, то браћа Битићи нису ни могла да падну под власт непријатеља, јер су престала непријатељства, а са престанком непријатељства нема ни непријатеља. Због тога је после свих испитивања и провера против њих само покренут прекршајни поступак. По мишљењу суда незамислива и правно невероватна ситуација је да се против ратних заробљеника води прекршајни поступак због недозвољеног преласка државне границе.

Чињеница да члан 5 Треће Женевске конвенције предвиђа да ће се иста примењивати чим лица из члан 4 падну под власт непријатеља до коначног ослобођења тих лица и повратка у домовину користи се да њихов статус наводних ратних заробљеника продужи и после престанка оружаних сукоба, што се у конкретном случају не може применити, из истих напред наведених разлога, јер 26.06.1999. године нису пали под

власт непријатеља, нити су тога дана били лица из члан 4 Треће Женевске конвенције.

Тачно је да је чланом 2 тачка 2 Протокола II предвиђено између осталог, да, на крају оружаног сукоба, сва лица која су била лишена слободе или чија је слобода била ограничена, као и лица која су лишена слободе или чија је слобода ограничена после сукоба, из разлога у вези са оружаним сукобом, уживаће заштиту сходно члану 5 и 6 до краја таквог лишавања или ограничавања слободе, те да је чланом 75 тачка 6 Допунског протокола I предвиђено да лица која су ухапшена, притворена или интерирана из разлога и у вези са оружаним сукобом, уживаће заштиту до коначног пуштања, репатријације или поновног настанјења, чак и и после завршетка оружаног сукоба (на те одредбе се позива тужилац у измењеној оптужници). У конкретном случају се те одредбе не могу применити, јер браћа Битићи дана 26.06.1999. године нису лишени слободе из разлога везаних за оружани сукоб, већ због учињеног прекршаја, недозвољеног преласка државне границе, а о чему је раније било речи.

Због свега тога, суд сматра да нема доказа да су браћа Битићи заробљена 26.06, како се то наводи у оптужници, већ су од стране припадника МУП на контролном пункту код Рудара као цивили лишени слободе, спроведени дежурном судији за прекршаје, који им је након спроведеног прекршајног поступка изрекао казну затвору, након чега су упућени у Окружни затвор у Прокупљу на издржавање казне. У прилог заузетом ставу говоре не само искази сведока [REDACTED], [REDACTED] у том делу, већ и три решења МУП РС - Секретаријат у Прокупљу од 05.07.1999. године којима је Битићи Мехмету, Агрону и Илију отказан даљи боравак у СРЈ и забрањен долазак до 11.07.2001. године, због испуњености услова из члана 36 став 1 тачка 1 Закона о кретању и бораваку странаца, што јасно указује да они нису ни у једном тренутку третирани као ратни заробљеници, већ као цивили. Такође, сведок [REDACTED] навео је да лишење слободе браће Битићи није било везано за оружани сукоб нити за некакве њихове оружане активности у оквиру ОВК, већ да су они направили обичан прекршај због илегалног преласка државне границе, као и да нису били ратни заробљеници, јер би онда за њих (ратне заробљенике) била надлежна војска, а сведок [REDACTED] о оштећенима сво време говори као о грађанима не ратним заробљеницима. Навео је и то да тадашњи министар унутрашњих послова [REDACTED] није био задовољан чињеницом да, након што су браћа лишени слободе и прекршајно кажњена због илегалног преласка државне границе, није детаљно обрађена њихова евентуална припадност ОВК због чега би требало детаљније обрадити и испитати њихову активност на подручју Косова и Метохије и да ли су уопште нешто у том смислу учинили, што

по оцени суда јасно указује на то да МУП РС није имао конкретну потврду ни валидан доказ да су браћа Битићи уопште били у ОВК. Чак и да су били припадници ОВК и борци, они су то у сваком случају прелишења слободе престали да буду, јер је ОВК потписала 21.06.1999. године Споразум о демилитаризацији, а и сам тужилац у оптужници наводи да су браћа Битићи пре „заробљавања” БИЛИ припадници ОВК, а није навео да они то и јесу.

Због свега тога, суд сматра да није доказано да су браћа Битићи имали статус ратних заробљеника, као ни да су били заробљени.

Поред тога ни једним изведеним доказом, није утврђена чињеница да су окривљени знали да су браћа Битићи ратни заробљеници. Нема ниједног доказа да је код окривљених постојала свест да су браћа Битићи ратни заробљеници и да све радње које према њима предузимају од тренутка њиховог преузимања из затвора у Прокупљу, па до коначне предаје тих лица НН припадницима МУП, врше управо према ратним заробљеницима. Наиме, из исказа сведока [REDACTED] недвосмислено произилази да је он наредио окривљеном Поповићу да се преузму три Албанца из Окружног затвора у Прокупљу, уопште не помињући да се ради о ратним заробљеницима, већ је рекао да се према њима односе као према грађанима, негирајући да је рекао да се ради о шпијунима. Ни приликом следећег разговора са окривљеним Поповићем, када су се браћа Битићи већ налазили у кампу, сведок [REDACTED] није помињао да се ради о ратним заробљеницима, већ га је само обавестио да ће „по америчке држављане доћи екипа која ће их преузети, да с њима наставе рад, те да њима испоручи те грађане”. Тим наводима сведока суд је поклатио веру као јасним и уверљивим, а са којима је одбрана окривљеног Поповића сагласна Такође, ни приликом предаје оштећених, када је окривљени Поповић питао да ли је потребно да сачини и заведе неки акт у вези са предајом, НН припадници МУП му не саопштавају ништа што би указивало на њихов статус као ратних заробљеника, већ је окривљеном Поповићу речено „Много хоћеш да знаш, много хоћеш да питаш, све што те интересује зови Београд, све је у реду”.

Поред тога, ни окривљени Стојановић приликом преузимања браће Битићи испред Окружног затвора у Прокупљу није добио било какву документацију везану за статус браће Битићи, а из које би се могло закључити да се ради о ратним заробљеницима.

Исто тако, окривљенима Поповићу и Стојановићу нису биле познате чињенице да су код браће пронађене металне плочице ОВК и документа, као ни чињеница да су били припадници „Атлантске бригаде”, што је утврђено тек током овог поступка и то првенствено из исказа оштећеног [REDACTED] датом на главном претресу (транскрипт од 12.02.2007. године). Ове чињенице им нису биле познате, прво из разлога што их окривљени Стојановић Милош испред Окружног затвора у Прокупљу није претресао, јер и сам наводи да за то није било потребе јер

су оштећени тек изашли из затвора, а нису ни имали било какве ствари које би их навеле на тај закључак (записник од 13.11.2006. године). Друго, није их претресао ни окривљени Поповић, када су оштећени доведени у Наставни центар, такође сматрајући да нема потребе да их претресе, већ их је само питао да ли имају нешто код себе, а они су му показали пресуду или решење о пуштању из затвора и полисе животног осигурања, а којом приликом није видео плочице УЧК нити икаква војна обележја да би могао да закључи да су били војници, поготово што су били у цивилу. Овакве одбране суд је прихватио као логичне, јасне и у сагласности са исказима сведока [REDACTED],

[REDACTED], који нису навели да је окривљени Стојановић претресао оштећене, већ само да су причали испред затвора, као и одбране окривљеног Стојановића, исказа сведока [REDACTED], који су изјавили да окривљени Поповић није претресао оштећене. По мишљењу суда, оваква одбрана окривљених је логична, јер је бесмислено да се претресају лица која управо излазе из затвора, због чега није било могуће да окривљени виде плочице УЧК, које су им биле око врата, док фотографије оштећених у униформама очигледно више нису биле у њиховом поседу, што произилази из потврда о одузетим и враћеним предметима, због чега окривљени нису могли да их виде. Имајући у виду наведено окривљени Поповић и Стојановић нису могли ни на тај начин да закључе да се ради о припадницима ОВК, па ни ратним заробљеницима. Чак ни у разговорима са окривљенима браћа нису навела да су учествовала у оружаним сукобима, а лица која су дошла по оштећене нису окривљеном Поповићу рекла да се ради о ратним заробљеницима. По изјавама окривљених, ни сама браћа Битићи се ни у једном тренутку нису позвала на права из Женевске конвенције која су везана за ратне заробљенике, нити су тражила да им се призна статус ратних заробљеника што је суд прихватио, јер у том делу одбране окривљених нису оспорене ниједним доказом.

Даље, нема доказа да окривљени нису у свему поступали на начин предвиђен чланом 13 Треће Женевске конвенције, која одредба се односи на (не)човечно поступање. У оптужници се наводи да окривљени «нису у свему поступали на начин предвиђен чланом 3 став 1 и чланом 13 Треће Женевске конвенције» не наводећи да је у питању нечовечно поступање. Оно се састоји у намерном чињењу или нечињењу које наноси тешку душевну или телесну патњу или повреду према заштићеној категорији лица, али под условом да се може доказати тражени ниво патње, што овде свакако није случај. Нема ни једног доказа из кога се утврђује да су окривљени и једном својом радњом нанели тешку душевну, а камоли тешку телесну патњу или повреду било које врсте оштећенима. Тим пре што из исказа сведока [REDACTED] произилази да је њему и сведоку [REDACTED] окривљени Стојановић рекао да нико не сме да дира браћу Битићи.

Према наводима оптужнице, овако (не)поступање састоји се у томе да су окривљени, не објашњавајући оштећењима разлоге за задржавање, њихов статус нити даљу њихову судбину, и не поштујући одредбе чланова 25 и 26 Треће женевске конвенције, браћу Битићи сместили и затворили у једну просторију која није била намењена за смештај људи, и у којој није било основних хигијенских и здравствених услова, санитарних уређаја, лежајева и постељине, која је била недовољно осветљена и тако их држали затворене до касно у ноћ 09.07.1999. године.

По оцени суда, нема доказа да су окривљени знали разлоге задржавања, статус и даљу судбину оштећених. Да би они могли да објасне и информишу друге о тим стварима, потребно је да о томе сами нешто знају за шта не постоји ни један доказ. Наиме, током поступка није изведен ниједан доказ који би указао на то да су окривљени знали разлоге задржавања оштећених, њихов статус и њихову даљу судбину, већ је утврђено супротно, то јест да су оба окривљена објаснили браћи Битићи оно што су једино могли да претпоставе, а то је да ће бити депортовани, јер су страни држављани. Ово произилази из одбране окривљеног Стојановића који се обратио браћи Битићи на албанском језику, испред Окружног затвора у Прокупљу када су ушли у цип, рекавши им да се не плаше, да их возе у Кладово одакле ће највероватније бити депортовани за Румунију, а наведено им је рекао, јер му је то личило на депортацију. Такође, из одбране окривљеног Поповића произилази да је разговарао са браћом Битићи на албанском и српском језику, прво када су доведени у Петрово Село, рекавши им да неће бити никаквих проблема, да највероватније треба да буду депортовани пошто су страни држављани и да треба да се види на којој граници ће их депортовати, а потом и следећег дана, 09.07. када је са њима причао о уобичајеним стварима, сазнао је да су рођена браћа, да су живели у Америци, да су због рата који се већ завршавао дошли да виде породицу - [REDACTED] која је била непокретна, те како су и због чега прешли границу. Том приликом им је рекао опет само оно што је знао, а то је да је претходно вече звао колега и да је јављено да долазе по њих да их преузму и да очекује сваког тренутка њихов долазак. Чињеницу да је окривљени Поповић разговарао са браћом Битићи на албанском језику 08.07.1999. године потврдио је и сведок [REDACTED] (транскрипт са главног претреса од 08.02.2007. године), који део исказа је суд прихватио будући да са одбраном окривљеног Поповића чини јасну и логичну целину. Уједно, суд је имао у виду и наводе сведока [REDACTED] који је након критичног догађаја разговарао са генералом [REDACTED] и у том разговору је сазнао да га је тражио, јер му је министар Влајко Стојиљковић хитно тражио да припадници Посебних јединица преузму нека три лица и да их задрже до доласка припадника МУП, али да је све завршио са његовим помоћником Поповићем, а из тог разговора је сведок [REDACTED] још схватио да су та лица била кратко у кампу, један дан, закључивши да је требало да буду

депортовани. Ако сведок [REDACTED] - руководилац Наставног центра, тада потпуковник, није знао разлоге задржавање оштећених, већ је могао само да закључи да се радило о депортацији, онда је нејасно на основу чега би нешто друго могли да закључе прво и другоокривљени.

Нема доказа да су окривљени Поповић и Стојановић поступали супротно одредбама члана 25 и 26 Треће Женевске конвенције. Наиме, председник већа је увиђајем на лицу места дана 02.12.2011. године (записник о увиђају, скица лица места и фотодокументација) утврдио да се просторија, у којој су се налазила браћа Битићи, у целини бетонска, димензија 5,00x5,93 м, висине 2,14 м. С обе стране врата се налази по један прозор који се отварају а на којима се налази стакло. Лево од улазних врата прозор је димензија 1,18x0,57 м, који се налази на висини од 1,50 м, а десно од улазних врата, гледано споља, налази се прозор димензија 1,19x0,58 м, на висини од 144,5 цм од пода просторије и на оба прозора се налазе решетке. Врата се налазе на средини просторије ширине 0,80 м и висине 1,95 м. Изнад врата се налази отвор, димензија 72x39,5 цм, с решеткама без стакла. По казивању окривљеног Поповића на том отвору је, у то време постојало стакло, као и на прозорима просторије. У просторији на десном зиду, гледано од улазних врата, на 2,53 м од почетка зида, а на висини од 1,20 м, налази се чесма – славина са цеви која излази из бетона. На 1,80 метара од ивице зида поред чесме налази се канализациона цев пречника 100 мм, висине од 127 мм. На средини просторије у висини чесме, гледано од улазних врата, на удаљености од 3,05 м од зида, а 2,53 м од улазних врата налази се сливник пречника 100 мм, кроз који би могла да отиче вода уколико би се скупила. Гледајући с предње стране објекта, споља удесно у односу на предметну просторију, поред степеништа се налази водоводни шахт са водоводном цеви усмереној ка објекту. Десно од водоводног шахта и десно од објекта гледајући с предње стране објекта, на удаљености од десетак метара налази се канализациони шахт, а цеви су, као и код водовода, усмерене ка објекту (просторији). Из одбране окривљеног Поповића, која ничим није доведена у сумњу утврђено је да је он у таквој просторији поставио импровизоване лежајеве од дасака, донео им је ћебад, а постељина му у том тренутку није била доступна, јер се налазила на прању у Кладову и допремљена је у камп тек по доласку припадника МУП (полазника обуке).

С обзиром на наведено, окривљени Поповић је, по мишљењу суда, оштећене могао да смести само у три постојеће магацинске просторије. Он је одабрао просторију која је била најбоља могућа у тренутку када се очекивао долазак припадника МУП - полазника курса за обуку. Од три понуђена магацинска простора једино је та просторија, у којој су браћа Битићи били смештени од 08.07.1999. године до 09.07.1999. године, имала три прозора, воду и канализациони отвор, а била је и највећа по површини. Тачно је да није било санитарних уређаја (лавабо, WC шоља, тушеви, итд.), као ни постељине, али у својим спаваоницама санитарне уређаје нису имали ни припадници МУП који су долазили у Петрово Село

на обуку, већ се санитарно-мокри чвор налазио у потпуно одвојеном, посебаном објекту, који се налазио наспрам капије. Просторија је, по мишљењу суда, имала основне хигијенске услове, доста светла, са природном вентилацијом (прозори који се отварају). Ако у тој просторији приликом вршења увиђаја децембра 2011. године (више од 12 година од извршења кривичног дела) није било влаге, онда влаге сигурно није било ни у лето 1999. године, када су браћа Битићи у њој провели тридесетак сати. Услови смештаја полазника обуке нису били много бољи од услова у предметној просторији, а што је све утврђено увиђајима на лицу места, те из исказа сведока [REDACTED], а делом и из исказа сведока [REDACTED] који докази са одбраном окривљеног Поповића, као и одбраном окривљеног Стојановића, у наведеном делу, чине складну и јединствену целину.

Чињеница је да из исказа сведока [REDACTED] произилази да је предметна просторија приликом изградње била намењена за кантину, али је очигледно да је у међувремену та просторија добила другу намену – магацински простор за разну опрему. Због тога, стоји тврдња тужиоца да та просторија није била намењена за смештај људи, али је по мишљењу суда у том тренутку и у тим условима то била најбоља могућа просторија где је окривљени Поповић могао да смести оштећене и да их сачува до доласка припадника МУП-а који су их преузели. Та просторија је, поред тога што је била довољно осветљена, са природном вентилацијом, сува, уз постављање ћебади, и импровизованих лежајева имала и воду, што је утврђено из одбране окривљеног Поповића, као и многих сведока који су причали да је било воде и да су је пили. При том, из одбране окривљеног Поповића произилази да је оштећенима у периоду од једног и по дана, колико су провели у Наставном центру у два наврата однео сокове и воду, што је потврдио не само окривљени Стојановић, већ и сведока [REDACTED], којим наводима је суд покљонио веру оценивши их као логичне, сагласне и јасне, а сведок [REDACTED] је у раним јутарњим часовима 09.07.1999. године однео три паковања млека од 1/2 литре, што је касније тог ујутра испричао и окривљеном Поповићу.

Да окривљени нису поступали супротно одредби члана 26 Треће Женевске конвенције, утврђено је из чињенице да је окривљени Поповић током њиховог кратког боравка у Наставном центру (око тридесетак сати) доносио оштећенима храну која је по количини, квалитету и разноврсности била довољна и то је била храна узета из мензе, а која је била намењена људима који су боравили у кампу било као полазници обуке било као инструктори или у другом својству, а која му је једино и била доступна. Не може се искључити одбрана окривљеног Поповића у делу у коме је навео да је браћи Битићи однео храну, воду и сокове у два наврата, јер му је генерал [REDACTED] наредио да буду максимално испоштовани: однео им је сок, воду и три ланч-пакета када их је затворио, а сутрадан им је дао воду и троделне ланч-пакете што се рачунало као три obroка по особи. Том приликом је попричао с њима и питао их је да ли би

ишли у WC, они су одговорили да не треба, јер је на средини собе био отпуст за отпадну воду. Одбрана окривљеног Поповића да им је тог 08.07.1999. године однео храну, сокове и воду, потврђена је и сазнањима окривљеног Стојановића, као и сведока [REDACTED], којима је суд поклонио веру као међусобно сагласним, уверљивим и јасним у том делу, а за супротну тврдњу није пружен ни један доказ.

Због свега тога суд сматра да нема доказа да су окривљени на начин описан у оптужници нечовечно поступали са оштећенима.

Такође, током поступка није доказана тврдња оптужбе да су НН припадници МУП, који су преузели браћу Битићи од окривљеног Поповића, били „егзекутори” и лица која су их лишила живота јер за тако нешто није било ниједног доказа. Наиме, неспорно је утврђено, из исказа сведока [REDACTED], коме је суд поклонио веру, који је био на стражи те ноћи 09.07.1999. године код капије на стражарском месту број „1” и обавестио окривљеног Поповића преко радио везе о доласку НН припадника МУП, те исказа сведока [REDACTED] који је био на стражарском месту број „2” и видео је фарове ципа и чуо звука мотора, као и одбране окривљеног Поповића у наведеном делу, да су та лица преузели оштећене и одвезли се заједно са њима узбрдо, у правцу куће „Љубе домара”. Чињеница је да су се они заиста одвезли у правцу масовних гробница, али у том правцу води и пут преко Текије за Београд, што је по изјави генерала [REDACTED] требало да буде њихова дестинација, а из исказа многих сведока испитаних током поступка не произилази да су се те ноћи чули пуцњи или да се догодило нешто неуобичајено, због чега суд није могао поуздано да закључи да су наведена лица егзекутори, јер за ту тврдњу није пружен ни један доказ.

Нема доказа када, где и ко је извршио „егзекуцију” и лишио живота браћу Битићи, нити постоји било који доказ да је то учињено исте ноћи када су оштећени преузети, као ни да су браћа Битићи те вечери одведени до места где се налазе масовне гробнице. Нема доказа ни да је убиство браће Битићи извршено поред или у непосредној близини масовне гробнице ПС-1, јер таква тврдња тужилаштва нема потпору ни у налазу и мишљењу вештака др Вујадина Оташевића, који је суд прихватио оценивши га као објективан, детаљан и дат у свему у складу са правилима струке и вештине, а који не искључује могућност да су оштећени убијени на другом месту, па касније донети и закопани у гробницу означену као ПС-1. При том, ни сведок [REDACTED] који је био на стражарском месту број „1” ни сведок [REDACTED] који је био на стражарском месту број „2” те вечери након одласка ципа нису чули никакве пуцње нити нешто необично или сумњиво, што произилази и из исказа многих сведока испитаних током поступка.

По мишљењу суда, нема ничег сумњивог у томе што је окривљени Поповић предао оштећене 09.07.1999. године између 22:00 и 24:00 часова, јер је то учинио из разлога што су у то време дошли НН припадници МУП да их преузму. Наиме, када је по други пут окривљеног Поповића позвао

генерал [REDACTED] само му је рекао да ће сутра доћи колеге по оштећене, те да им их преда кад дођу. Окривљени Поповић је могао само да чека њихов долазак и да тада, када дођу, поступи по наређењу другог човека МУП-а.

Не стоје ни наводи из оптужнице да су те ноћи браћу Битићи НН припадници МУП угурали у цип, с обзиром на то да је из исказа сведока [REDACTED] јединог очевица предаје оштећених (уз окривљеног Поповића), утврђено да су оштећени нормално, један по један ушли у цип иза сувозача, чиме је потврђена и одбрана окривљеног Поповића у том делу, чинећи тако са исказом сведока логичну и складну целину, због чега ју је суд и прихватио.

Суд није прихватио тезу Тужилаштва за ратне злочине, која је изнета у завршној речи, да је окривљени Поповић једини могао критичне ноћи да покаже НН припадницима МУП где се налази масовна гробница означена као ПС-1 у којој су пронађени посмртни остаци оштећених, јер су њен настанак и њена локација представљали добро чувану службену тајну коју је знао само узак круг припадника полиције и нико осим тих лица није могао пронаћи то место поготово по мрклом мраку. Ово из разлога што из исказа сведока [REDACTED] произлази да су се НН припадници МУП и оштећени ципом одвезли узбрдо, док се окривљени Поповић вратио у павиљон, а из исказа сведока [REDACTED] произлази да окривљени Поповић није отишао тим ципом (записник од 19.06.2006. године), из чега се може закључити да окривљени Поповић те ноћи није напуштао камп, па није ни могао НН припадницима МУП било шта да покаже. По мишљењу суда, за то није имао ни разлога имајући у виду да је, по изјави генерала [REDACTED], њихова дестинација требала да буде Београд, а ради њихове даље обраде и испитивања. Уосталом окривљени Поповић није једини који је знао за место где се налазе масовне гробнице, а како је навео заменик тужиоца у својој завршној речи.

С обзиром на све наведено, овакве тезе оптужбе се заснивају, по мишљењу суда, на закључцима и претпоставкама које нису потврђене доказима током овог кривичног поступка.

Окривљенима је стављено на терет и то да су помогли НН лицима да оштећене лише права на правично и непристрасно суђење. Међутим, таква теза оптужбе нема потпору у изведеним доказима. Наиме, нема доказа да су окривљени знали да је против оштећених требало спровести још неки судски поступак. Током поступка није утврђено, ни из једног доказа, да је према оштећенима требало да се спроведе било какво друго суђење осим оног које је већ било спроведено у прекршајном поступку када су решењем Органа за прекршаје СО Куршумлија Уп. бр. 679/99 од 27.06.1999. године кажњени затвором у трајању од 15 дана због прекршаја из члана 106 став 1 тачка 4 Закона о кретању и боравку странаца. Нејасно је због чега би се против њих спроводило неко друго суђење и да ли би то суђење било због неког кривичног дела, опет због прекршаја или је можда

реч о неком сасвим другом поступку. Ако је у питању неко кривично дело нејасно је које им је кривично дело стављено на терет, те који би суд био надлежан (општински, окружни суд или можда пак војни суд, који су у то време постојали). Посебно ако се има у виду и да су службена лица МУП РС обавили разговоре са браћом Битићи након лишења слободе на административној граници и да су закључили да нису извршили ни једно кривично дело које се гони по службеној дужности, већ само прекршај. Нема доказа ни да је био покренут било какав други поступак против браће Битићи осим прекршајног који је правноснажно окончан. У прилог наведеном говори и сведок [REDACTED] који је изјавио да против оштећених није покренут било какав судски поступак, није постојала чак ни кривична пријава. Из наведеног је недвосмислено утврђено да су браћа Битићи имали своје суђење у ком је пред надлежним судом спроведен на закону заснован прекршајни поступак, изречене су им казне, које казне су издржали. Тим пре, ако се има у виду да су донета и решења СУП Прокупље од 05.07.1999. године о отказу даљег боравка у СРЈ браћи Битићи и забрани уласка у СРЈ до 11.07.2001. године, што не указује на то да је требало да се води било какав други поступак против њих, већ је требало да буду депортвани.

Ни један доказ изведен током поступка не потврђује наводе оптужбе да су окривљени Поповић и Стојановић помогли НН лицима у извршењу кривичног дела нити је наведено коју радњу помагања су предузели окривљени. Наиме, чланом 24 КЗ СРЈ, помагање у извршењу кривичног дела сматра се давање савета или упутстава како да се изврши кривично дело, стављање учиниоцу на располагање средстава за извршење кривичног дела, отклањање препрека за извршење кривичног дела, као и унапред обећано прикривање кривичног дела учиниоца, средстава којима је кривично дело извршено, трагова кривичног дела и предмета прибављених кривичним делом. Ни једне од наведених радњи помагања у оптужници нема. Посебно је нејасно на који начин је у убиству браће Битићи помогао окривљени Стојановић Милош, јер је 09.07.1999. године у јутарњим часовима напустио камп заједно са сведоцима [REDACTED] што је утврђено током поступка и ни једним доказом није оспорено, због чега није био присутан и није видео лица која су дошла и одвела браћу Битићи. Нејасно је и на који начин је у томе помогао окривљени Поповић, осим што је поступао по наредби свог претпостављеног - генерала [REDACTED] да оштећене задржи и чува до доласка колега - припадника МУП и да им их преда, што је окривљени и учинио, незнајући њихову даљу судбину. Како нема ни једног доказа да су лица – припадници МУП (тужилац из назива ексекторима) која су те вечери преузела браћу Битићи, исте убили, то није доказано да су окривљени помогли тим лицима да оштећене лише живота.

Надаље, евидентно је да је окривљени Поповић поступао по усменој наредби генерала [REDACTED]. Из исказа сведока [REDACTED] несумњиво произилази да је оба пута тражио руководиоца кампа [REDACTED], који у том тренутку није био у Наставном центру, због чега је издао наређење његовом помоћнику који се тада налазио у центру - окривљеном Поповићу, а који је био у обавези да изврши задатак на начин на који му је рекао. То што није било писаног акта, већ је наређење било усмено, по оцени суда, није неуобичајена ситуација, будући да су многи сведоци говорили о томе да наредба може бити како писмена тако и усмена. При том, ако наређење издаје практично други човек у хијерархији Министарства унутрашњих послова, да се у поступању јављају начелнику СУП Прокупље, те да су са преузимањем упознати и службеници Министарства правде и то од управника Окружног затвора у Прокупљу преко надзорника страже и стражара, по оцени суда, не указује на то да окривљени Поповић - ниско рангиран полицијски службеник, још мање окривљени Стојановић - који се налази још ниже на тој лествици, могу да претпоставе или чак посумњају да нешто није у реду. Напротив, виши положај у хијерархији Министарства унутрашњих послова значи већу гаранцију да се поступа исправно. Поред тога, не може се искључити ни одбрана окривљеног Поповића да је приликом другог телефонског разговора питао генерала [REDACTED] да ли боравак оштећених треба завести у неку књигу, на шта му је одговорено да се евиденција води у Београду, што такође не указује на то да је окривљени Поповић могао да посумња у било шта. Суд је умао у виду и садржину наређења које је окривљеном Поповићу издато, које је било врло јасно и децидно (да одреди људе који ће преузети оштећене из Окружног затвора у Прокупљу, који ће их пребацити у Наставни центар, потом да их преда припадницима МУП који дођу по њих да са њима наставе рад), те у ситуацији кад наредбу издаје управо генерал [REDACTED] не оставља се могућност ниско рангираном раднику МУП да поставља сувишна питања и тражи разноразна објашњења, као на пример због чега се оштећени преузимају без икакве документације у Прокупљу, због чега се пребацују баш у Наставни центар и слично. Ово тим пре, ако се има у виду да су једино могли да претпоставе да ће оштећени бити депортовани, јер су страни држављани, а садржина наређења није била такве природе да је представљало наређење извршења радње које представља кривично дело.

Евентуално достављање писмене наредбе путем факса у том тренутку није било могуће јер факс у Петровом Селу није радио, пошту нису слали и примали факсом, јер су имали проблеме са везама а кад би за то имали потребе пуштали би факс из СУП-а Кладово, о чему су се изјашњавали окривљени Поповић и сведок Ђерић.

У измењеној оптужници има низ противуречности, нелогичности и нетачности, нису јасно опредељене радње које је предузео свако од

окривљених, а диспозитив оптужнице не одговара утврђеном чињеничном стању. У изреци се не спомиње да је окривљени Поповић поступао по наредби генерала [REDACTED], па то наводи на закључак да је окривљени Поповић Сретен сам, без ичије наредбе, дошао на идеју да се браћа Битићи спроведу и задрже у Наставном центру у Петровом Селу, па је наредио другоокривљеном да их доведе. Међутим, из дела исказа сведока [REDACTED], којим је потврђена одбрана окривљеног Поповића, неспорно произилази да је то урађено по његовој усменој наредби, а он је био надређени окривљеном Поповићу, који је, пак, био у обавези да такву наредбу - задатак изврши.

Друго, читајући диспозитив оптужнице наводи се на закључак да је окривљени Стојановић сам отишао по браћу и пребацио их службеним возилом у Петрово Село, што не одговара чињеничном стању, јер је неспорно утврђено да су том приликом браћа Битићи доведена у Петрово Село белим ципом којим је управљао НН припадник МУП-а, да су заједно са окривљеним Стојановићем у пратњи поменутог ципа били сведоци [REDACTED]. Наведено је утврђено не само из одбране окривљених, већ и из дела исказа сведока [REDACTED].

Потпуно је нејасно због чега је само окривљеном Стојановић Милошу стављено на терет извршење наведеног кривичног дела, а не и сведоцима [REDACTED], који су преузели исте оне радње које је преузео и окривљени Стојановић Милош, јер су њих тројица заједно преузели оштећене из затвора, одвезли их у Петрово Село, помогли Поповићу да их смести у предметну просторију и након тога су сутрадан сва тројица напустила Наставни центар.

Нема доказа ни да је окривљени Стојановић заједно са Поповићем оштећене држао у кампу до доласка непознатих припадника МУП, будући да из одбране окривљених, те из исказа сведока [REDACTED], произилази да је окривљени Стојановић ујутро 09.07.1999. године заједно са [REDACTED] напустио Наставни центар у Петровом Селу, које наводе окривљених и сведока је суд прихватио оценивши их као децидне, непротивуречне и јасне. Он је свој задатак обавио, ујутро напустио камп и више никакве везе са браћом Битићи није имао.

Оптужница је противуречна у делу који се односи на везивање руку браће Битићи са жицом, где се у претпоследњем пасусу диспозитива наводи да су оштећене жицом везали НН припадници МУП, а у последњем ставу да су браћа Битићи НН припадницима МУП предата са жицом везаних руку. Штавише нема ниједног доказа да су оштећенима критичне вечери уопште биле везане руке, јер о томе не говори ни окривљени Поповић ни једини очевидац примопредаје браће Битићи сведок [REDACTED], који је био стражар на капији на стражарском месту број „1”. Сведок [REDACTED], а којим наводима је суд поклатио веру, је категорички тврдио да је видео окривљеног Поповића са оштећенима који нису били везани и који су без помоћи ушли цип, што је све закључио из

дугогодишњег искуства у полицији, јер зна како хода лице које је везано и оно без помоћи не може да уђе у цип.

Ценећи исказ сведока [REDACTED], суд је имао у виду да су се скоро истоветно изјашњавали о главним и одлучним чињеницама, у којим деловима су њихови искази сагласни са осталим изведеним доказима, као и са одбраном окривљених Поповић Сретена и Стојановић Милоша, па им је суд поклонио веру, будући да њихови искази чине јединствену, складну и логичну целину. Међутим, суд је имао у виду и да су се у погледу неких чињеница именовани сведоци различито изјашњавали у својим исказима датим у више наврата током поступка. При том, када су им предочене одређене чињенице о којима различито сведоче или о којима су се други сведоци или окривљени другачије изјашњавају, они их се сете или их објасне, што све говори у прилог томе да је дужи временски период од критичног догађаја учинио своје, па са сигурношћу не могу да се сете неких, вероватно за њих, мање важних и некарактеристичних детаља, већ их се сете или објасне након што им се предоче делови њихових ранијих исказа, делови исказа других сведока или окривљених или за неке детаље ни након предочавања нису сигурани, па остављају могућност или не знају или их се чак више и не сећају. Суд сматра да протек времена од више година свакако доводи до тога да сећање бледи, да се многи детаљи догађаја заборављају, поготово они некарактеристични, па се не може очекивати да се сваки пут исприча иста прича са истим детаљима и да све околности случаја и детаље сведоци памте дуги низ година. С друге стране, због тих неподударности око неких детаља који очигледно нису карактеристични не може се обезвредити њихово сведочење и посумњати у поузданост, истинитост и веродостојност њихових исказа, тим пре што су се о битним и кључним чињеницама изјашњавали доследно и категорично, описујући догађај онако како су они запамтили да се одиграо, које чињенице са другим изведеним доказима чине складну и логичну целину.

Суд није прихватио део навода сведока [REDACTED] са главног претреса од 08.02.2007. године да му је окривљени Стојановић, када су покупили [REDACTED], рекао да иду да отпрате неке шпијуне до „Попа“, с обзиром на то да је њихов исказ у том делу не само противуречан са његовим ранијим исказима, већ и одбраном окривљеног Поповића и окривљеног Стојановића, као и исказима сведока [REDACTED], па и сведока [REDACTED], који је изјавио да окривљеном Поповићу никада није рекао да су оштећени шпијуни, па уколико то није речено окривљеном Поповићу, логично је да тако нешто није могло бити речено ни сведоку [REDACTED]. Нелогично и неуверљиво је да сведок први пут после четири године од давања првог исказа пред истражним судијом када му је сећање било много боље очувано, након чега је давао још два исказа, помиње да му је окривљени Стојановић рекао да су оштећени били шпијуни, а до тада је о њима

причао као о Албанцима. По оцени суда, сведок [REDACTED] за промену тог дела исказа на главном претресу није дао ни један аргументован и уверљив разлог, правдајући се тиме да је мислио да је тако нешто већ помињао раније, што је неприхватљиво, с обзиром на то да је слушао док је диктиран записник од 07.05.2007. године, који није желео да чита, а када је давао исказе 07.07.2004. године и 14.09.2005. године није захтевао да се снимак репродукује, тако да је имао увид у оно што је изјавио.

Суд није поклатио веру делу исказа сведока [REDACTED] у коме је навео да је окривљеном Поповић Сретену наредио преузимање тројице припадника Ослободилачке војске Косова, будући да су контрадикторни одбрани окривљеног Поповића коју је суд прихватио, а који то ни у једном исказу није навео, већ је сво време говорио о Албанцима. Окривљени Стојановић као и сведоци [REDACTED] и [REDACTED] наводе да је окривљени Поповић дао задатак да се, по наређењу генерала Ђорђевића, пребаце три Албанца из затвора у Прокупљу у Петрово Село. Сведок [REDACTED] је навео да му је првоокривљени рекао да му је генерал [REDACTED] наложио да преузме три Албанца из Прокупља, да их доведе у Петрово Село где ће их чувати до доласка лица која ће их преузети (записник од 08.04.2003. године), а сведок [REDACTED] је навео да му је окривљени Поповић, након неког времена, испричао да су у кампу била три Албанца и да му је [REDACTED] рекао да ће доћи колеге којима ће предати ту тројицу Албанаца. Свим исказима у том делу суд је поклатио веру као јасним, децидним и међусобно непротивуречним. По мишљењу суда, нелогично је да окривљени Поповић не пренесе тачну наредбу генерала [REDACTED] окривљеном Стојановићу, а он даље сведоцима [REDACTED], који су извршавали наређење да преузму и пребаце оштећене у Наставни центар у Петрово Село, већ да пренесе само део наредбе. Из исказа сведока [REDACTED], такође, не произилази да му је генерал [REDACTED] када су се видели након критичног догађаја, рекао да су оштећени били припадници ОВК. По оцени суда, није логично да генерал [REDACTED] тако нешто не помене [REDACTED] свом блиском сараднику, кога је уствари тражио критичном приликом, а пошто га није нашао издао је наређење његовом помоћнику Поповићу, а да тако нешто каже окривљеном Поповићу који је на много нижој хијерархијској лествици од тада поткуповника [REDACTED]. Исто тако, уколико је окривљеном Поповићу речено да су оштећени припадници ОВК нелогично је и неживотно да само ту чињеницу прећути и не извести свог претпостављеног - руководиоца Наставног центра [REDACTED], чији је био помоћник, о целокупном наређењу које је добио од генерала [REDACTED] по којем је поступио и на који начин - да су у кампу била тројица Албанаца и да му је генерал [REDACTED] телефоном јавио да ће доћи колеге којима ће предати Албанце, као и сведоку [REDACTED] који је као и он у то време био помоћник команданта за извођење обуке у Петровом Селу. Такви наводи сведока [REDACTED] нису у складу са његовим целокупним

исказом, будући да је изјавио да је од министра Влајка Стојиљковића добио задатак да се „тројица Американаца албанског порекла буду пребачена у Наставни центар у Петрово Село, те да му је наложио у том смислу да зове Наставни центар и изда налог да радници тог центра да оду у Окружни затвор и преузму тројицу америчких држављана”, потом навео да када је други пут позвао камп и разговарао са окривљеним Поповићем рекао му је „да ће доћи екипа која ће преузети те америчке држављане да са њима даље наставе да раде и да им испоручи те грађане”, а и током давања исказа он о оштећенима говори као о америчким држављанима чију евентуалну активност на подручју Косова и Метохије у оквиру ОВК тек треба детаљно обрадити. По мишљењу суда, нелогично је и неживотно и то да уколико је окривљеном Поповићу речено да су оштећени били припадници ОВК он није причао са њима и на ту тему, због свега тога суд сматра да окривљеном Поповићу генерал [REDACTED] није рекао да су оштећени били припадници ОВК, већ само да су Албанци, како то окривљени Поповић сво време наводи, због чега исказ сведока [REDACTED], у том делу, није прихваћен од стране суда.

Суд је ценио исказ сведока [REDACTED], који је дат на главном претресу, па том исказу није поклонио веру, с обзиром на то да је противуречан његовом исказу из претходног поступка, за коју промену исказа није дао ни један аргументован разлог, а нелогично је и неуверљиво да се сведока након годину дана по давању првобитног исказа сети да је седмог, осмог или деветог дана обуке (а био је на обуци која је започела 09.07.1999. године) у неизграђеном објекту чуо крике и видео два или три лица у цивилу, а што није навео пред истражним судијом, већ је на његово питање изјавио да није чуо да су у кампу били затворени цивили. Уједно, овако измењен исказ на главном претресу није прихваћен ни од тужилаштва јер се у оптужници наводи да су браћа Битићи била у Наставном центру у Петровом Селу од 08.07.1999. године, до ноћних часова 09.07.1999. године.

Суд је приликом оцене исказа свих сведока имао у виду и да је кривично дело које је предмет овог поступка учињено пре тринаест година, сведоци су често и по неколико пута саслушавани у току свих ових година, те је немогуће очекивати да о појединостима догађаја, њиховој хронологији, чињеницама које су претходиле том догађају, исказују све на потпуно сагласан начин. По мишљењу суда, управо би у великој мери сагласни искази упућивали на чињеницу да су сведоци усаглашавали исказе за потребе поступка, да су припремани. Протек времена од догађаја јасно доводи до немогућности да се исприча иста прича са истим детаљима, што значи да се могу заборавити или помешати неки детаљи самог догађаја, посебно они детаљи који ни по чему нису карактеристични да бих их сведоци памтили толико дуги временски период, али што не значи да је услед тога нужно обеснажено њихово

Наиме, ценећи исказе сведока, те на основу утиска који су они непосредно оставили на суд, могу се уочити разлике у исказима између појединих сведока, па и у самим њиховим исказима. Суд је у неколико случајева приликом испитивања сведока покушао да предочавањем исказа једног сведока другоме, те писмену документацију у списима, као и одбрану окривљених, па и предочавањем њихових сопствених исказа, који су дати у различитим интервалима (прве исказе су поједини сведоци дали 2003. године) отклони одређене противуречности у њиховим исказима, али ови покушаји углавном нису уродили плодом, очигледно као резултат великог протекла времена и свих поменутих околности, тим пре што већина сведока има само посредна, накнадна сазнања, а најчешће путем средстава јавног информисања.

(
(

), али
их није посебно образлагао, с обзиром на то да из садржине њихових казивања произилази да немају сазнања о критичном догађају, а у већини случајева њихова сазнању су накнадна и посредна и то најчешће из медија.

Током овог поступка је саслушан велики број припадника Министарства унутрашњих послова, који су у то време били послати на обуку ПЈП у Наставни центар у Петровом Селу од стране својих ОУП-а и то сведока: [REDACTED]

[REDACTED] из чијих исказа произилази да немају сазнања о критичном догађају, а у већини случајева њихова сазнању су накнадна, посредна, најчешће из средстава јавног информисања, због чега суд, такође, није образлагао њихове исказе.

Ценећи одбране окривљених Поповић Сретена и Стојановић Милоша суд је нашао да су оне у битним и одлучним деловима сагласне са изведеним писменим доказима, које је овај суд прихватио и оценио као валидне, а њихове одбране у највећем делу су у сагласности са исказима сведока чије је исказе суд образлагао и прихватио оценивши их као животне, јасне, логичне и уверљиве. Суд је посебно ценио чињеницу да одбране окривљених нису у потпуности међусобно сагласне, већ се разликују у неким мање битним и некарактеристичним детаљима, али је нашао да су такве разлике логичне и животне имајући у виду протек времена од извршења кривичног дела као и чињеницу да су у вишегодишњем временском периоду више пута давали одбране, због чега је суд нашао да њихове одбране нису тиме доведене у сумњу нити обезвређене, већ напротив, окривљени су испричали управо оно шта знају и чега се сећају протеком несумњиво дугог временског периода. Како одбране окривљених нису доведене у сумњу ни једним нити оспорене ни једним другим исказом нити писменим доказом, то је суд овакве одбране прихватио.

Како током поступка није доказано да су окривљени Поповић Сретен и окривљени Стојановић Милош извршили кривично дело за које су оптужени, то их је суд на основу члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП-а ослободио од оптужбе.

Суд је одбио предлог одбране да се на главном претресу испита као сведок [REDACTED], заменик тужиоца за организовани криминал, из разлога што би то довело до непотребног одуговлачења кривичног поступка и не би довело до бољег разјашњења ове кривично-правне

ствари, нити до промене неспорно утврђеног чињеничног стања, а имајући у виду да је предложен да се испита на околности које нису биле предмет доказивања, јер нису у вези са критичним догађајем.

Како је заменик тужиоца за ратне злочине повукао предлог да се испита сведок [REDACTED], суд је на главном претресу од 21.03.2012. године отклонио извођење овог доказа.

Суд није разматрао предлоге странака, из ранијег поступка, о извођењу доказа које је раније одбио, а како је то наложио Апелациони суд, имајући у виду да странке, у поновном поступку, нису поновиле предлоге за извођење доказа који су раније одбијени.

На основу члана 258 став 3 ЗКП суд је оштећеног [REDACTED] а ради остваривања имовинскоправног захтева упутио на парницу.

Како су окривљени ослобођени од оптужбе то их је суд на основу члана 265 став 1 ЗКП ослободио од плаћања трошкова кривичног поступка, те исти падају на терет буџетских средстава суда.

Приликом доношења овакве одлуке, суд је имао у виду и друге изведене доказе, као и наводе странака, али је с обзиром на несумњиво утврђено чињенично стање, наведене законске прописе, као и заузето правно становиште суда, закључио да исти нису од битног утицаја на евентуално другачије пресуђење у овој кривично правној ствари.

ЗАПИСНИЧАР
Славица Јевтић

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Растко Поповић

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:
Против ове пресуде дозвољена је жалба Апелационом суду у Београду, а преко овог суда, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

СУДИЈА-ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА
ЗА ТАЈНОСТ ПРЕСУДА ПОТВРЂУЈЕ
Управитељ одеље судске писарнице